

Képes Híradó
Debreczeni Ujság Vasárnapja.
Debreczeni Ujság Rádiója.

40
OLDAL

ÁRA: 16 FILL.

DEBRECZENI UJSÁG

HÁZUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HETKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILL.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETESEK FELVÉTELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 17.) 1936 AUGUSZTUS 23.

VASÁRNAP

XL. ÉVFOLYAM, 192. SZÁM.

Magyarország semleges marad a spanyol polgárháborúval szemben

A francia javaslatra elkészült a magyar kormány válaszjegyzéke -- A párisi sajtó aggodalma a német-orosz és német-spanyol feszültség miatt

Budapest, augusztus 22. A francia kormány, mint ismeretes, jegyzéket küldött a Népszövetség valamennyi tagállamának, azt a felhívást intézve az egyes kormányokhoz, hogy mondják ki semlegességüket a spanyol polgárháború véres és tragikus eseményeivel szemben.

A Quai d'Orsay-nak ezek a jegyzékei már a múlt héten megérkeztek a különböző népszövetségi tagállamok kormányaihoz, amelyek megvizsgálva a francia jegyzéket és kísérő iratát, egymásután foglaltak állást a semlegességi felhívás ügyében. Már eddig is több európai kormány juttatta válaszjegyzékét a francia kormányhoz.

Magyarország, mint a Népszövet-

ség tagállama, ugyancsak megkapta a francia kormány semlegességi jegyzékét, amelyben a Quai d'Orsay arra hívta fel a magyar kormányt, hogy csatlakozzék a népszövetségi tagállamok semlegességi nyilatkozatához.

Az MTI beavatott helyről arról értesül, hogy a magyar kormány elvben hozzájárult ahhoz a francia kormány által hozzájuttatott javaslatához, amelynek célja az, hogy a hatalmak között a Spanyolországban dúló polgárháborúba való be nem avatkozás tekintetében megállapodás jöjjön létre. A magyar kormány a javaslatához azzal a feltétellel adta meg elvi hozzájárulását, hogy az elsősorban érdekelt hatalmak között ezidőszertig folyó

idevágó tárgyalások eredményre fognak vezetni.

Páris, augusztus 22. A francia sajtó rendkívül aggodó hangon ír a német-spanyol és a német-orosz feszültségről. A lapok — különösen a baloldaliak — kifogásolják annak a jegyzéknek a hangját, amelyet a német kormány Madridhoz és Moszkvához intézett. Attól tartanak, hogy a német jegyzék elmergesíti a diplomáciai helyzetet.

A Petit Parisien egyfelől élénk meglepedéssel üdvözlöli Olaszország hozzájárulását a benemavatozás tárgyában előterjesztett francia javaslatához, másfelől aggasztónak mondja Németország fellépését Moszkvában. Remélhető — teszi hozzá a lap —, hogy a két ország megőrzi higgadságát.

tól, amikor a spanyol hadihajók megállították. Tehát nem spanyol vizeken hajózott. A spanyol miniszterelnök kijelentése ezenfelül ellentétben áll azzal a ténnyel, hogy a Kamerun nem szállított semmiféle hadianyagot.

Ellentétes hírek

Páris, aug. 22. Cordoba sorsáról Párisban ellentétes hírek keringenek. A város elestéről szóló barcelónai híreket a sevillai rádió megcáfolta. Viszont Madridból még nem érkezett meg a város eleste hírének megerősítése. Irun körül a két szembenálló fél álló harcra rendezkedik be. — Mindkét fél lövészárkokat és drótkadályokat állít fel.

A Temps haditudósítójának jelentése szerint a hadviselők várakozó magatartását a magyarázza, hogy mindkét fél külföldi hatalom halhatós segítségére vár.

A Paris Soirnak a spanyol-francia határról érkezett jelentése szerint mindkét fél táborában a fáradtság jelei mutatkoznak. A felkelők meglegszenek az eddig megszerzett álasaikkal és tartalékokkal frissítik fel készleteiket, amelyeket szűk hegyi ösvényen szállítanak. A kormánycsapatok keményen készülnek ellentállásra, lőszerük bőven van és mindig újabb gránát és lőszer szállítmányok érkeznek.

Vörös rémségek Madridban

London, aug. 22. A Daily Mail különtudósítója az andaluziai tartományok és Madrid meglátogatása után a következőket jelenti lapjának:

Madrid ugyanazt a képet nyújtja, mint Moszkva és Szentpétervár a kolsevista forradalom kitörésekor. A vörös terroristák éppelenként házról-házra járva felkészítik a kapukat és ajtókat és álmukból felverve magukkal hurcolják a halára ítélt áldozatokat. Madridban már megszokott dolog az, hogy a város főutcáinak csatornáiban ötven-hatvan hullát találnak. Malagában ugyan-

A felkelők általános támadást indítanak Madrid ellen

A vörös terroristák az ágyból hurcolják magukkal a halálraítélt áldozatokat — A marokkói idegenlégió megkezdte előnyomulását a spanyol főváros felé — A kommunisták öt püspököt gyilkoltak meg

Cseh kommunisták szimpátia-tüntetése a spanyol hóhérok mellett

A Morning Post diplomáciai tudósítója jelenti: Az angol kormány értesítette a spanyol kormányt, hogy nem ismeri el a spanyol partok egy részén életheleplett partizánlat jogosultságát. Az angol kormány közlése más szavakkal annyit jelent, hogy az angol kormány erőszakkal is meg fog akadályozni minden kísérletet angol hajók megállítására és átkutatására spanyol vizeken kívül.

London, aug. 22. A spanyol kormány közölte az angol kor-

mánnyal, hogy nem adott rendeletet idegen hajóknak nyílt tengeren való átkutatására és a jövőben sem szándékszik ilyen intézkedést tenni.

A spanyol miniszterelnök nem mondott igazat

London, aug. 22. A spanyol kormány kijelentette, hogy kormánya a Kamerun német hajó ügyében semmiféle rendszabály megtételét nem tartja szükséges-

nek. A spanyol hadihajók a német hajót spanyol vizeken tartóztatták fel. A német hajó benzint szállított Cadixba. Tekintettel arra, hogy a benzínvitel tilos, a spanyol hadihajók felszólították, hogy forduljon vissza s hagyja el a spanyol vizeket.

A német TI a fenti nyilatkozattal kapcsolatban ezeket jegyzi meg: A spanyol miniszterelnök állítása ellentétben áll azzal a minden kétséget kizáró megállapítással, hogy a Kamerun 7.5 mérföldnyire volt a spanyol partok-

Tegyen félre a hónap utolsó napjaira pénzt,

hogyan megnézhesse az első napokban a TIKÁV szenzációit!

Kombinált villamosjegy (ki- és visszautazásra) és belépőjegy ára 80 fillér. Váltható a villamoskalauzoknál. Külön belépőjegy ára 50 fillér, gyermekeknek, katonáknak diákoknak 30 fillér. A légvédelmi kiállítás belépőjegye 20 fillér, katonáknak, diákoknak 10 fillér.

Őszi csillárujdonságaink megérkeztek

Plac-utca 9. **METEOR** gyári lerakat

Horthy kormányzó és Hitler kancellár baráti találkozója Berchtesgadenben

Vasárnap kezdődik Hinter Rissben a három napra tervezett zergevadászat

Bécs, aug. 22. Horthy Miklós kormányzó aki csütörtökön este Brunswick alezredes útinarsall kíséretében Ausztriába utazott, gépkocsin útban van az északtiroli Hinter Riss felé, hogy ott zergevadászatot vegyen részt.

A Kormányzó Salzburgon keresztül utazik. Közben át kell lépnie az osztrák-német határt és Bajorország területén kell továbbmennie, hogy azután ismét osztrák területre érkezve, elérje Hinter Risszt.

Bécsben és Berlinben olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint Horthy kormányzó a Bajorországban lévő Berchtesgadenben meglátogatja Hitler Adolf birodalmi vezért és kancellárt.

Hinter Rissben Berchtesgadenen keresztül vezet az út. Az osztrák határtól körülbelül egyórás autótúrat kell megtenni: Reichenhallon át, hogy Berchtesgadenbe érkezék az útas. Berchtesgaden világhírű üdülőhely. A városka közelében hegyvidéken emelkedik Hitler vezér és kancellár határozás világa, ahová Hitler a nyári hónapokban két-három hetenként le szokott rándulni néhány napra.

A KORMÁNYZÓ ÚTJA NÉMET FÖLDÖN

Hitler jelenleg berchtesgadeni villájába tartózkodik, — és így a Bécsben és Berlinben elterjedt hírek értelmében — Horthy Miklós kormányzó a diplomáciai szokásoknak megfelelően, látogatást tesz a német államfőnél. A magyar államfő látogatása — mint hogy útja az északtiroli vadászterület felé Berchtesgadenen vezet keresztül — természetes és magától értendő udvariassági tény, amelyből meszebbmenő következtetéseket levonni nem lehet. Az angol király, még mint welszi

herceg, ugyancsak meglátogatta Horthy Miklós kormányzót, amikor inkognitóban Budapesten járt.

A KÉT ALLAMFŐ TALÁLKOZÓJA CSUPÁN UDVARIASSÁGI TÉNY

Hitler évekkal ezelőtt vásárolt villát Berchtesgadenben, amely Bajorország délkeleti sarkában, havasok között, a Königssee közepén festői helyen fekszik. Maga a fürdővároska 540—650 méter magasságban van a tenger színe felett és magas hegyek környezik.

Berchtesgaden ma fontos és híres idegenforgalmi gócpontja Bajorországnak.

Azt lehet mondani, hogy Berchtesgaden a német birodalom egyik legkiegyesebb fekvésű helye. Hitler kancellár abban az időben, amikor még mint a nemzeti szocialista párt vezére Münchenben a Barna Házban székelt, nagyon gyakran utazott el pihenni Berchtesgaden környékére. A bajor királyok kedvelt üdülőhelye volt már a múltban is a városka, amelynek közelében emelkedik a bajor királyok hatalmas kastélya.

Most már bizonyos, hogy Schuschnigg kancellár a vadászaton nem fog megjelenni. Mindenesetre részt vesz Magyarország kormányzójának tiszteletére rendezendő vadászaton az osztrák állami fővadász-mester, továbbá Tirol tartományfőnöke, valamint az osztrák közélet több vezető tényezője.

A kormányzó a mai éjszakát már Hinter Rissben fogja tölteni. A vadászatot három napra tervezik, utána Horthy Miklós kormányzó a Wörthi-tó mentén tér vissza.

Bécs, augusztus 22. Salzburgi jelentés szerint Horthy Kormányzó ma jelen volt a Nürnbergi mesterdalnokok előadásán, amely Tosca-

Iskolai

és előírássos

lánycsapatok

intézeti

kelempények

iskola cipők

legelőnyösebb

beszerzési helye

Benyáts Áruház

nini vezényletével került színre a salzburgi ünnepi játékok keretében.

Berchtesgaden, augusztus 22. nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, aki Ausztriában vadászaton vesz részt, Hitler birodalmi vezér és

VILLANYSZERELÉS
BORKA és BIRO

Kossuth-u. 8

RÁDIO

kancellárnál a mai napon látogatást tett.

Bécs, augusztus 22. Bécsben elterjedt hírek szerint Horthy Miklósnak Hitlerrel tett látogatása után vasárnap kezdődik meg a háromnapos zergevadászat Hinter Rissben. A Kormányzó ezután Karinthian keresztül folytatja útját és alkalmat fog találni arra, hogy meglátogassa Miklós szövetségi elnököt, aki ezidő szerint Weldenben tartózkodik.

A négus parancsolta meg a trónfosztott Lidzs Jasszu meggyilkolását

Addis-Abeba, augusztus 22. Egy Sancalla nevű néger, akit a négus arra a célra alkalmazott, hogy állandóan hozzá legyen láncolva a trónfosztott Lidzs Jasszuhoz és így biztosítsa annak fogságát, Afavork volt római követ előtt drámai leplezéseket tett a királyi fogoly haláláról. Elmondotta, hogy mindeddig nem mert beszélni, mert elhitették vele, hogy a négus visszatér.

Ma már meg van győződve arról, hogy az uralkodóház hatalmának mindörökké vége és így beszélhet. Mielőtt Olaszországgal kitört a háború, a négus elhatározta, hogy megszabadul Lidzs Jasszutól. Egyik volt apródját bizta meg, tegye el láb alól. Ez az apród később Bellu Garazmacs néven vált ismeretessé. Lidzs Jasszu, amikor rájött, hogy a volt apródnak mi a szándéka, megvető hangon szemébe mondotta, hogy a négus parancsára akarja megölni. Hozzátette, hogy a négusnak nem lesz semmi haszna az ő

halálából, mert Olaszország hatalmába keríti Etiópiát. Sajnálja, hogy nem lehet tanúja, amikor Etiópiában új, erős, igazságos és méltányos kormány lép hatalomra.

A volt császár halála után Sancallát megszabadították a lánctól, amely a fogolyhoz fűzte. A gyilkoságnak szemtanúja volt egy kopt pap is, aki a négusnak bizalmas tanácsadója volt.

A HITBIZOMÁNYI TÖRVÉNY GYAKORLATI VÉGREHAJTÁSA

Budapest, aug. 23. Az igazságügyminiszterium a hitbizományi törvény végrehajtási utasításra vonatkozólag a következőleg nyilatkozik:

— Az igazságügyminiszterium már elkészítette a hitbizományi törvény végrehajtási utasítását és október elején meg is kezdődik a törvény végrehajtása. Hat hónapon belül, tehát március végéig minden hitbizományi birtokosnak írásban kell bejelenteni, milyen birtoktesteket akar kötöttség alatt tartani.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor, hétfőn 5, 7 és 9 órákor

Merle Oberon, Frederic Marsch, Herbert Marschall
főszereplésével a

FEKETE ANGYAL

Kisérő:

hangos Magyar Világhíradó, benne Elek Ilona és Csák Ibolya
világraszóló győzelme — Olimpiai külön Híradó

AZ APOLLOBAN

Ma, vasárnap
3, 5, 7 és 9 órákor

búcsúzik

PÉCSI GIZIKE

a bájos filmprimadonna kedves kis ének- és táncszámaival elsőrendű cigányzenekari kísérettel

Gazdag filmműsor
kiegészítés

Mindenki megnézi!

KÉT HATÁRMESGYE

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld életjelene. — a Millenáris és XI. Olimpiászév —, két gyönyörű határmesgye közé esik. 1896-ban nemzeti olimpiász sikerével ért fel a millenáris ünnepszentelés. Az ország székesfővárosában rendezett tárlat a világ érdeklődését

DKV autó képviselő
SZOBOSZLAY
Széchenyi-utca 24. sz.
Ugyanott 509 típusú Fiat
és kis Austin autó,
kifogástalan állapotban e l a d ó

és látogatását vonta magára. A németek nagy polgári császára személyes látogatásával fejezte ki elismerését a lovagias magyar nemzet előtt.

1936-ban, a német birodalom székesfővárosában rendezett vértelen csatamezőn, ötvenhárom nemzet közül, a százhusz és hetvenmillió nemzet sorába jutottak, a kicsinyre zsúgorított magyar nemzet fiait, leányait, kiváló lelki és testi nemes teljesítményük árán.

Gyönyörű két határmesgye. A közéjük eső életszakasz tele van küzdelemmel, szenvedéssel, örömmel, bánattal. Egy mindenek fölött áll: — a közép Duna medence, fiataluló nemzet kezén, boldog jövőnek a küszöbéhez érkezett. A nemzetek nem vénnelnek a tűnő idővel. Az a nemzet, mely tele van életmuzsikával, Istenes tennivágyással, alkotni tudó akaraterővel, — az a nemzet halad a maga útján a Gondviselő Fővédnöksége alatt. Ez a magyar nemzet útja és jövője.

Vitéz Somogyváry Gyula, Arpád-házi első országsszervező Szent István, magyar király emlékünnepe, stúdiói beszédében rámutatott egy hűnös eszmevilágu professzor nézetére, aki szerint Magyarország Trianon nélkül is megérett a pusztulásra. Erre előadó, fenségbe szárnyaló magyar akaraterő a protheosist állította szeméink elé — válaszul.

Voltak hűneink — tagadhatatlan — múltunkban. De a legfőbb hűnt a nemzet kormányja saját küzdő, vértizzadó faja ellen követte el. Nemzeti íróink voltak első ébredésre szólító hősök, vezérek, kik lelkinemességre igyekeztek nevelni nemzetet, családot, egyént, közigazgatást. — Utóbbi ment a legnehezebben. Idők folyása alatt az is megjavult.

Én is hivatkozom professzor véleményére. Csodás műszerek között találtam. Vizsgálási műszereivel tett megállapításai egyaránt érdekelhetik az államférfit, mint az állampolgárt. 1848. április 11 óta a régi Magyarországot állampolgárok lakták Trianonig. Érdekes útirajzot lehetne írni az 1848. április 11-től 1920. június 4-ig terjedő nemzeti életszakaszról. Csak hetvenkét esztendő. És mennyi örület, félszűzesség, nemzeti szépség fér el benne. Nép-

rajzi alapon, tarka-barka nemzetiségi kisajátításokkal: gazdaság — nemzeti egységben országot formálni, hazát elgondolni nem lehet, — állapítja meg az én történeti alapigazságok műszerével dolgozó professzorom. Telepek, bevándoroltak nem igényelhetnek államot az államban. Ezzel a követeléssel bábeltorony építés lenne az országépítés — süríti felvilágosító gondolatait szavakba a professor, egészen más professor nem az, akire Somogyváry hivatkozott.

A hetvenkét év szakaszaiba esik az új Magyarország megszületése. A pedagógus társadalom első egyetemes gyűlése. Testvér népfajok lázongása. A dicsőséges önvédelmi harc világosi bukása. Békjőba vert nemzeti élet szenvedése. Nép és király kibékülése, Szent István koronájának uralomra jutása. Nemzeti kormány nemzetépítő munkaterve és nagy sikerei. Ezer millenáris állami népiskola szervezése. Millenáris ünnepszentelés országostárlat kereteiben. Nemzetközi konferenciák tartása. Nemzeti nagyjaink emlékét a fejedelem Budapest terein szoborba örökíti meg. A negyvennyolcas nagy idők törvényalkotásainak, — az ötvenedik évforduló alkalmából — hódol a nemzet és király. A fejedelmi kegybe jutott erős nemzeti kormány bukása a magyar képviselőházban. (A magyar politikai életnek örök szegvényfoltja marad ez a nemzetiségi kicsinyes, önző intrikákából táplálkozó gyűlölet és kormánybuktatás.) A nemzeti önérték elhalványulása. Világháború. Bresztlitovszki és bukaresti békekötések. Fegyvereink győzelme. Belső összeomlás. Európa jövő nyugalmas fejlődését megzavaró Páris környéki rendelkezések meghozatala diktatórikus formában.

Az egyén múlt, mert törékeny; de örök a Nemzet, mely fiaiban, leányaiban mindig fiatalos lelki-ségeit, üde arcszint ölt magára.

Atilla késői ivadéka a közép Duna medencében romolhatatlan magyar nemzeti élet öre volt, az ma, az marad mind végig; képe-sítik erre fiainak, leányainak lelki-testi szépségei, kik világban-noki versenyeken szereznek dicsősépet hazájuknak. (b. d.)

FIZZESSEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG“-RA!

Debrecenbe érkezett Haranghy festőművész, hogy megkezdje a Kossuth-utcai templom festését

Az iskolai év befejeztével egy időben beszüntették a debreceni Kossuth utcai református templomban az istentiszteletek tartását. A templom belsejét ugyanis nagyobb renoválásnak vetették alá és ezzel kapcsolatban újra napirendre került a templomnak falfestménnyel való ellátása. Amint arról régebben értesítettük olvasóinkat, a templom belső falait szimbolikus díszítésekkel fogják ellátni, amelynek festését az országoshírű és kiváló festőművész,

Haranghy Jenő végzi.

A kiváló és nagytudású festőművész szombaton már meg is érkezett Budapestről Debrecenbe s a templom festését már a napokban meg fogják kezdeni. — Annyiban is érdekes ez a kezdeményezés, mivel ez lesz az ország első református temploma, amelyet falfestményekkel fognak díszíteni. Az úttörő kezdeményezés elé nagy érdeklődéssel tekint Debrecen város református közönsége.

A székely regősök véres kalandja Gyöngyös környékén

Betörőknek nézték dr. Szilágyi Bélát és társait — Véresre verték őket

Véres eset tartja izgalomban Gyöngyös vidékét. Gyöngyössoly mos községben tévedésből majdnem agyanverték dr. Szilágyi Béla író-zeneszerzőt és öttagú székely regős csapatát. Szilágyi Bélát Debrecenben is sokan ismerik, a menyiben évekket ezelőtt hosszabb ideig lakott itt.

Dr. Szilágyi Béla zenészerző székely regőscsapatával az országot járja és székely regős-estéket rendez. Gyöngyösön is szerepeltek, ahonnan tegnap délután a Mátrába rándultak ki. Estefelé indultak útnak, az alig hat kilométer távolságból gyalog. Útközben vihar érte őket és Gyöngyössoly mos községben rekedtek és itt is szálltak meg éjszakára. Szállásuk a községháza szomszédságában volt. Dr. Szilágyi Béla megkérte 21 éves György nevű fiát, hogy hozzon számára cigarettát. Este 9 óra után volt, a fiatal regős a községháza előtt megkérdezte a kishíró, hol kaphat 9 óra után cigarettát?

A kishíró betörőnek nézte az ismeretlen, jólöltözött fiatalembert. (Két hónappal ezelőtt éppen ez a kishíró fogta el Horváth Sándort, a híres mátrai rablót itt a községben, a fél falu segítségével.) Szilágyi Györgyre pisztolyt rántott és betuszkolta a község-háza egyik szobájába. A megrémült fiatal regős azonban kiugrott az ablakon és menekülni igyekezett. A kishíró erre pisztolyából lövöldözni kezdett és fel-

lármezta a falut:

„Tolvaj, rabló, fogják meg! üssék le!” kiáltással.

A község lakói kiugráltak ágyaikból és dorongokkal estek az ismeretlen fiatalembernek, akit betörőnek néztek és rettenetes módon összeverték, úgy, hogy véresen esett össze. Fia segélykiáltására előfutott dr. Szilágyi Béla is regőseivel, de őket is súlyosan bántalmazták. Előkerült dr. Blanör Ödön főjegyző, aki a községháza kísértette a véres regősöket, de még itt sem ért véget az ütlegelés, a tömeg, amely ekkor már sokszáza rugott, megostromolta a községházat és ismét véresre verte a regősöket. Végre megérkeztek a csendőrök és ezek mentették meg a regősöket az agyonveréstől.

A csendőrök megérkezéssel derült aztán ki a tévedés, de ekkorára már Szilágyi György úgy össze volt verve és szürkálva, hogy kórházba kellett szállítani. Dr. Szilágyi Béla is több helyen megsebesült.

Dr. Szilágyi és fia feljelentést tettek a véres eset miatt.

Poloskát, svábot öl

„Szektin” rovarirtó

1 doboz 1 pengő 20 fillér
Kapható
Jósa és Jóna drogéria
Kossuth-utca 6.

Vegyen részt „kirakat-kérdések” versenyen

melyet a TIKÁV-on a „Takarékosság” kötelékébe tartozó cégek rendeznek

Versenyszabályzatot, kérdő-ívet, felvilágosítást

a „Takarékosság” vásárlási kirendeltségénél nyerhet „TIKÁV” II. sz. pavillonban, a „Takarékosság” áruházában — Tiszteletdíjak kiállítása Benyáts áruház rózsautcai kirakatában.

Háromszázezer pengő kellene a város gazdasági épületeinek renoválására

Egyelőre az ujonnan bérbeadott haszonbérleteken hozzák rendbe az épületeket — Rövidesen megkezdik a Csokonai színház forgószínpadának építését — A kisbirtokok haszonbérbeadási ügye a városi kisgyűlés előtt

Debrecen város kisgyűlése báró Vay László főispán és dr. Kölcsey Sándor polgármester távollétében Zöld József helyettes polgármester elnöklésével szombaton délelőtt 9 órakor ülést tartott. A kisgyűlés mindenek előtt a Csokonai színházban létesítendő forgószínpad ügyében foglalt állást, hogy még a nyári szünet alatt befejezhesék a tervbevett építkezést.

Dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok közölte referációjában, hogy a belügyminiszter kívánságának megfelelően, ráépített, forgószínpadot fognak építeni, amelyek többlet költségeit, hatezer pengőt, Horváth Árpád színiigazgató vállalta magára, úgy, hogy az 1938—39-i színiévtől évenként ezeröttszázpengős részletben vonja le a város ezt az összeget a szubvencióból. Kétségtelenül hatalmas áldozat ez a színiigazgató részéről, hiszen az egész forgószínpad költségét, a tízezer pengőt a szubvencióból fedezi a város, tehát a városnak csak az öt százalékos kamat jelent költséget s mégis a város tulajdonát képezi majd a forgószínpad. Bejelentette dr. Kupinszky Sándor azt is, hogy a belügyminiszter hozzájárult a forgószínpad építésének szabadságából való vállalatba adásához s így a legközelebbi időben megkezdhetik a munkát.

A kisgyűlésen Félégyházy János azt kívánta, hogy a színiigazgató már az idei színiévtől fizesse a forgószínpad létesítésének részleteit, majd dr. Magoss György hozzászólása után dr. Rásó Sándor kérte az előadói javaslat elfogadását, rámutatva arra, hogy a színház egész tatarozását a színiigazgató költségén végezteti a város s ezenkívül is a színházról elszokott közönség megnyerése érdekében sok áldozatot kell hozni az első esztendőben.

Az elnöklő helyettes polgármester felvilágosításai után a kisgyűlés elfogadta az előadói javaslatot.

A vihar és tűz pusztítása két városi birtokon

Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok arról tett előterjesztést a kisgyűlésnek, hogy az emlékezetes nagy nyári vihar rombadöntötte a Guthi telek nevű városi birtok dohányhodályát s annak újjáépítése nyolcezer pengőbe kerül. A Dombos tanyán pedig tűzvész

pusztította el a dohányhodály egy részét, amelynek felépítése három-ezer pengőt igényel. Biztosítás lévén ez utóbbinál 2600 pengő megtérül s így mivel mindkét építkezésre rendelkezésre áll a fedezet, a kisgyűlés megszavazta a munkálatokat.

Háromszázezer pengőbe kerülne a város gazdasági épületeinek rendbehozása

A két váratlan tűz és a vihar-kártól függetlenül is nagyon rossz állapotban vannak a városi birtokokon a gazdasági épületek. Egy általános tatarozás éppen ezért már nem késhet sokáig s így a sürgető ügyet felvették a szombati rendkívüli kisgyűlés tárgysorozatára. Dr. Veress Géza beszámolt arról, hogy az idei költségvetésben 28.500 pengőt vettek fel a gazdasági épületek tatarozására, de abból már csak 23.000 pengő áll rendelkezésre, ami elenyészően kevés a legsürgősebb tatarozások végrehajtására is. Eppen a nyár folyamán tartott helyszíni szemlét a gazdasági és műszaki ügyosztály Halász Miklós és Pethő Lajos törvényhatósági bizottsági tagok bevonásával a városi birtokok s ez a szakértő bizottság megállapította, hogy a gazdasági épületek rendbehozatalához legalább 250—300 ezer pengő szükséges.

A most rendelkezésre álló 23.000 pengőből a polgármester néhány olyan gazdasági épület renoválását javasolta, amelyek most kaptak új bérlőt, hogy rendes állapotban adhassák át számukra a haszonbérleteket. Így sor kerül a két dohányhodály újjáépítésén kívül az állami mentelep épületeinek renoválására 4300 pengős költséggel, a hortobágyi csendőrlaktanya tatarozására 2600 pengő keretében és két másik kisebb haszonbérlet épületeinek tatarozására 1200 pengős összeggel. A kisgyűlés megszavazta ezeket a munkálatokat úgy, hogy zártkörű versenytárgyalás útján adják vállalatba a tatarozásokat.

Helyesléssel vette tudomásul a kisgyűlés Zöld József bejelentését, hogy a polgármester a jövő évi költségvetés összeállításán kapcsán hetvenezer pengőt irányozott elő a városi gazdasági épületek renoválására s ebből lehetővé válik a Bakóczy Gábor által a vita során szóvá tett tatarozások elvégzése is.

Intézeti kelengyék Iskola felszerelések rendkívül olcsó áron

FIÚ KÖTÖTT ING szép színekben, rövid vagy hosszú újjal	1.50
FIÚ ING kiváló freskóból vagy panamából 30-as	2.80
FIÚ HALÓING kítűnő mosott sifonból, színes dísszel	3.50
FIÚ ALSÓNADRÁG gombos freskó vagy sefirből	1.40
TIROLI NADRÁG vászonból, tartós minőség, 2-es szám	0.98
TIROLI NADRÁG dűfűből (ú. n. ördögborból) 2-es	1.98
TIROLI NADRÁG-TARTÓ gumiból vagy vászonból szép hímzéssel	0.68
TORNANADRÁG esukott vagy nyitott, erős fekete páncél clothból 1-es szám	0.98
INTÉZETI TAKARÓ, praktikus sötét színekben	2.90
ISKOLA HARISNYA patent kötés prima amerikai fonalból, 1-es	0.26
INTÉZETI FLÓR PATENT HARISNYA prima minőségben, 1-es szám	0.80
ZSEBKENDŐK fehér, színes ajour-, vagy pikészéttel	0.08

INTÉZETI RUHA-SZÖVET prima sötét-kék seviott	2.60
INTÉZETI CSÍKOS VASZON amerikai fonalból	0.88
FEHÉR RUHAVASZON amerikai fonalból intézeti blousra	0.98
INTÉZETI PAPAN mindkét oldalán kiváló clothból, fehér vattával	9.80
PAPANLEPEDŐ zeimlis, prima mosott sifonból	5.20
NAGY PARNAHUZAT zeimlizva, gondos kidolgozással	1.96
KIS PARNAHUZAT kiváló mosott sifonból	0.78
INTÉZETI TÖRÖLKÖZŐ crepp vagy rojtos piké, színes bordúrral	0.78
LEANYKA TORNANADRÁG szoknyás svéd fazon, fekete páncél clothból 1-es	2.20
LEANYKA ISKOLA KÖTÉNY fekete prima clothból, 1-es szám	1.50
SZÜRKE INTÉZETI KÖTÉNY újjal, előírásos fazon és pospallal, 75-ös	2.80
LEANYKA ESŐERNYŐ, fekete és színes divat csikozással és fogóval	3.95

CSILLAG TESTVÉREK a jó minőségek áruháza PIAC-ES SIMONFFY-UTCA SAROK

Ingyen csemetéket kapnak a debreceni gazdák fásításra

Előterjesztést tett a polgármester a kisgyűlésnek az Alföld fásítási programjának előmozdítása érdekében az erdőigazgatóság részére csemetekertek rendelkezésre való bocsátása ügyében is. A javaslat értelmében több fogalmas útszakasznál összesen 25 hold területet bocsátanak az erdőigazgatóság rendelkezésére, holdanként harminc pengős bérért. Ilyen csemetekerteket rendeznek be a szoboszlói úton a szikgáti gazdaságból, a Mikepércsi úton s a gazdák

ingyen kapják majd a fásításra alkalmas csemetéket.

Kisbirtokok haszonbérbe adása

Egymásután fogadta el a kisgyűlés a gazdasági tanácsnok bejelentéseit több városi kisbirtok haszonbérbeadásáról. Valamennyit három esztendőre adták bérbe, jórészt a régi bérösszegekért, de több esetben magasabb árakat is sikerült elérni. A most kiadott bérletek a következők: A hortobágyi csendőroros 14 hold és 2 hold 1115 négyszögöl 120 és 100 kilós haszonbérlet, a lovásszugi I. v. számú 17 holdas parcella 254 kilós, a lovásszugi 2 hold 623 négyszögöl 125 kiló, a szennyvíztisztítótelepi nyolc hold 300 kiló, az epreskerti csapszék évi 600 pengő, a tormásföldi hat hold 337 kiló haszonbérlet és még két 17 holdas parcella 260 kilós haszonbérért.

Fokozatosan lebontják a Dégenfeld-téri vassátrakat

Dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok arról tett jelentést a kisgyűlésnek, hogy a Dégenfeld-téri vassátrakat

VIGSZINHAZ

A legizgalmasabb orosz dráma

Moszkvai nász

Strauss örök szép zenéjével

Főszerepben:

Camilla Horn, Petrovics, Andéle Sandrock, Halmay stb.

Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor és hétfőn 5, 7, 9 órakor

fokozatos lebontását vette tervbe a polgármester.

Ezek a vassátrak ma már annyira rozoga állapotban vannak, hogy jókarba helyezésük olyan aránytalanul nagy költséget igényelne, ami nincs arányban a befolyó bérösszegekkel. Különben is egészségügyi szempontból állandó veszedelmet jelentenek a piszkos, korhadó sátrak és bérlő sem igen jelentkezik értük. Ezt bizonyítja az is, hogy az eredetileg élelmiszer-árusítására épített vassátrak jórészt, érdeklődő hiányában bazárosoknak is kiadták már s így eredeti rendeltetésükre ma nincs is szükség.

A közgyűlés hozzájárult az előterjesztéshez s így fokozatosan azokat a sátrakat bontják le, ahonnan a bérlők eltávoztak s új bérlőket már nem vállal a város. Az eredményről a polgármester egy év múlva jelentést tesz a kisgyűlésnek.

Nem emelik az éjszakai taxi viteldíjat

Nemrégiben kétféle díjszabást állapított meg a város az autós bérfuvarozók számára. Az I. számú nappali díjszabás volt az olcsóbb, éjszakára pedig II. számú díjszabást készítettek, ami annyival volt drágább, hogy a kezdő távolság ezer méter helyett, nyolcszáz méternél kezdődött. Az éjszakai tarifa életbeléptetése maguknak a taxistáknak okozott volna külön terhet, mert át kellett volna szerezniük a viteldíjat jelző taxiórárt. Ezért ők maguk kérték, hogy a régi egységes díjszabást engedélyezze a város éjszakára is. A kérelemhez a kisgyűlés természetesen hozzájárult.

A kisgyűlés ülése délelőtt tíz órakor ért véget.

A debreceni irodalmi élet reprezentatív bemutatkozása lesz az Ady Társaság augusztus 30-i előadása

A TIKÁV alkalmával, amely felvonultatja Debrecen és a Tiszántúlnak kereskedelmi és ipari erőit, Debrecennek és környékének egy szellemi bemutatkozása lesz a vásár közönsége előtt az az irodalmi délután, amelyet az Ady-társaság rendez a Déri-múzeumban augusztus 30-án, vasárnap, 6 órakor.

Az irodalmi délutánon az Ady-társaság törzsgárdája vonul fel. A műsoron *Gulyás Pál* és *Juhász Géza* költeményeikkel szerepelnek, amelyek között nem egy lesz debreceni vonatkozású. *Kardos László* tanulmánya Ady Endrénének Debrecennel való kapcsolatát fogja ismertetni. *Tuster Jolán* Ady költeményeiből és debreceni költők műveiből fog szavalni. *Kardos Pál* „Debrecen helye a magyar irodalomban” címmel tart előadást.

Az irodalmi délutánnak egyik legkiemelkedőbb pontja lesz *Verecs Péter* „Találkozásom Ady”-val című előadása, amelyben az országos hírhű balmazújvárosi földműves-író arról az élményről fog beszámolni, amit számára a század legnagyobb költősenijének alkotásaival való megismerkedés jelentett.

Az Ady-társaság irodalmi délutánja iránt máris széleskörű az érdeklődés.

Nagyszerű, olcsó étkezési lehetőség a TIKÁV-on

Hideg és meleg ételek!
Jégbehűtött olcsó italok!

Füzetjegyekkel kedvezményesen étkezhet

Makkay Károly

TIKÁV vendéglőjében

Mindennap halászlé és flekkensült. Kedvezményes füzetjegyek nagyon olcsó árban kaphatók a TIKÁV irodában, pénztáraknál és a TIKÁV vendéglőben.

A főtárgyalásán sem tisztázódott Viski Sándor szerepe az ellopott tizenhét kerékpár ügyében

Ez év márciusában szabadult ki a debreceni törvényszék fogházából Viski Sándor munkanélküli egyén, aki különböző bűncselekmények miatt tíz hónapi börtönbüntetést kapott. — Szabadulása után nem sokkal ismét elfogta a rendőrség s azzal gyanúsították, hogy tizenhét rendbeli kerékpárlopást követett el. Viski a kihallgatások alkalmával teljes beismerésben volt és úgy látszott, hogy a szombati főtárgyaláson már ítéletet fognak hozni a bűnyűben. Annál meglepőbb volt, hogy Viski a tegnapi főtárgyaláson teljes tagadásban volt. Előadta, hogy a kerékpárlopások idején nem is tartózkodott Debrecenben s a lo-

pásokat nem ő követte el. A nyomozás során tett beismerő vallomásait sorra visszavonta azzal az indoklással, hogy azokat kényszerhatása alatt tette.

A törvényszék a vádlott kihallgatása után több tanút hallgatott meg, akik azonban nem tudtak konkrét és terhelő bizonyítékokat felhozni Viskivel szemben. Végül is Viski még egy tanúnak a kihallgatását kérte és a törvényszék a kérelemnek helyet adott s a főtárgyalást az újabb tanu kihallgatása céljából elnapolta. Így tehát még most sem lehet biztosan tudni, hogy a tizenhét kerékpár ellopásában volt-e valami szerepe Viski Sándornak.

Dr. Lengyel Zoltán főorvos önálló indítványa az ifjúság elhelyezése érdekében a törvényhatósági bizottsághoz

Dr. Lengyel Zoltán tb. tisztifőorvos, törvényhatósági bizottsági tag, aki mindig szívén viselte a diplomás ifjúság sorsát, Debrecen város legközelebbi közgyűlése elé a következő önálló indítványt terjeszti:

Méltóságos Polgármester Úr!

Az 1936. évi berlini olimpiai játékok nagy dicsőséget eredményeztek a magyar nemzetnek, amikor is 51 nemzet képviselői közül a harmadik helyet foglalták el kiküldött versenyzőink. — Az olimpiai eszme immár 40 év óta hívja négy évenként versenyre a világ ifjúságát s a magyar nemzetet képviselő ifiak mindenkor a legdicsőségesebben álltak meg helyüket a nemzetek versenyében.

Amikor a Hegyeshalmon felvirágozott mozdony 100 kilométeres sebességgel valóságos diadalmenetben hozta a nagy sikert elérő fiainkat Budapestre s ott százezrek ünneplése közben vonultak otthonaikba, akkor nekem, e nagy ünneplések közben eszembe jutott az a jó magyar szokás, hogy mi magyarok ünnepelni és tisztelegni nagyszerűen tudunk, de közben sokszor megfeledkezünk a reális életéről.

Ünnepeltük az ifjakat s még egy darabig dicsőségüket zengeni is fogjuk, de most az ünneplések zaja közben eszünkbe kell, hogy jusson az egész magyar ifjúság

s ennek sivar jelenje és még kilátástalanabb jövője.

Valahogy a magyar ifjúság hasonlít az egykori marathoni futóhoz, aki 40 kilométeren át futva, jelentette az athéni tanácsnak, hogy „győztünk” s e szavak után halva rogyott össze. A magyar ifjúság is hosszú évtizedeken át küzd, tanul s úgy festi, mint szellemi dicsőségben világszerte csak hírnevet biztosít nemzetének s amikor a diplomát kezébe kapva, sajtó győzelmét jelenti a közületeknek a tanulmányi nehézségek fölött, akkor megsemmisülten rogy össze azalatt a tudat alatt, hogy részére e hazában nincs mindennapi kenyér.

Mi idősebbek, akik tanulmányainkat s ezzel mindennapi kenyerünk alapját már a békében megszereztük, gondolnunk kell azokra, akik e hazának folytonosságát képviselik. Ez pedig a magyar ifjúság, amely most mindennél csak azt tapasztalja, hogy itt minden csak ideiglenes, minden megoldásra való törekvés csak fél megoldás, pedig az ember élet oly rövid, hogy ez a mai kor ifjúsága már férfi lett s nem tudjuk, hogy a mindennapi kenyér után szaladgálók között hány olyan tehetség örlődik fel, akikre a csonka hazának nagy szüksége lenne!

Teljesen lehetetlen állapot az, hogy egyes közületek vezetői az

az ifjúsági kérdések megoldásában gondolatsegények akkor, mikor az ifjúság telve van a legszébb eszmékkel, energiával s ezzel a példájával méltónak mutatkozik arra, hogy minden vonalon részt kapjon a nemzet ujja-építéséből.

Minden közületi tényezőit munkára szólítok, hogy teljes energiával egyesüljünk e kérdés megoldására, — mert nem mutatkozunk méltónak a közületekben való részvételre, ha a problémákra megoldást találni nem tudunk!

Azért indítványom a tekintetes Törvényhatósági Közgyűlésnek,

1. intézzen feliratot a m. kir. Kormányhoz, hogy az állástalan ifjúság problémáját még az őz folyamán legalább is társadalom vonatkozásában oldja meg s erre vonatkozó javaslatait a törvényhozás őszi ülészakára terjessze be.

2. az álláshalmazás kérdésében új jogszabályok alkotásával legyen segítségére a közületeknek, hogy akinek bármely közpénztárból létfenntartásához elegendő nyugdíj folyósítatik, az mellékesen állást ne vállalhasson és jelenlegi alkalmazásából oly módon legyen elbocsátható, hogy elbocsátásával kifolyólag a közületekre nézve újabb teher ne származzék.

3. Az intézendő feliratban kérje a Kormányt a város törvényhatósága, hogy amint a fizikai munkások munkaidéjét rendeltéleg szabályozta, úgy ehhez hasonlóan a szellemi foglalkozásúak munkaidéje is rendeltéleg szabályoztassék, — mert a munkaidő szabályozása Magyarországon több, mint 7000 új munkaalalmat nyit a szellemi foglalkozásúak részére.

4. A szellemi munkanélküliség elleni küzdelemnek helyi vonatkozásban is vannak megoldásra váró problémái, azért kérje fel a Törvényhatósági Közgyűlés a város polgármesterét, hogy ezeket a problémákat tegye sürgős tanulmányozás tárgyává s idevonatkozó javaslatait mielőbb terjessze a Törvényhatósági Közgyűlés elé.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát egy szoboszlói gazdálkodó

Tegnap a hajnali órákban tragikus öngyilkosság történt Hajdúszoboszlón. Kiss András hatvankilenc éves gazdálkodó már hónapokkal ezelőtt súlyos betegséget kapott és ettől kezdve rohamosan leromlott az egészsége és valósággal hűskomor lett. Az orvosok megállapították, hogy betegsége gyógyíthatatlan. Ez annyira elkésztette Kiss Andrást, hogy öngyilkosságra határozta el magát. A múlt nap hajnalban végrehajtotta tervét és a lakásán a gerendára felakasztotta magát. Mire a hozzátartozói észrevették a tettét, akkor már az öreg gazdálkodó már halott volt. Az esetről értesítették a debreceni királyi ügyészséget, amely megadta a temetési engedélyt, minthogy bűncselekmény nem történt.

A rendőrség előtt is bemutatta Tausz Jenő pénzgyártási „tudományát”

Megírtuk legutóbbi számunkban, hogy a debreceni rendőrség bravúros nyomozással elfogta Tausz Jenő Borz-utca 23. szám alatti lakost, aki hamis pénzeket gyártott. Tausz Jenő lakásán megtalálták a pénzgyártó eszközöket, amelyeket azonnal lefoglaltak és bevitték a rendőrségre. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a hamis ötpengősöket Tausz teljesen a Novák-féle szisztéma szerint készítette. Tausz bevallotta, hogy amikor a detektívek őrizetbe vették, akkor akart hat darab saját készítményű ötpengőt forgalomba hozni.

A rendőrségen pénteken délután a detektívek és a szakértők előtt végigcsináltatták a pénzhamisítást és ekkor bebizonyosodott, hogy Tausz teljesen egyedül dolgozott és nem volt tagja annak a pénzhamisító társaságnak, amely Novák vezetése alatt dolgozott. Tausz kihallgatása még folyik és csak hétfőn kísérik át az ügyészségre.

A Frontharcos Dalegylet bajtársi táborozása

Az Országos Frontharcos Egyesület debreceni főcsoport kebelében alakult és már az egész városban nagy népszerűségnek örvendő Frontharcos Dalegylet öt éves fennállásának évfordulója alkalmával Ganovszky Lajos díszelnök, Kurián Gyula elnök vezetésével, Szent István király napján családias vacsorával egybekötött bajtársi táborozást rendezett a Bagolyvár vendéglő kert-helyiségében.

Dr. Nagy István alelnök üdvözlő megnyitó beszéde után a dalegylet Sziklay Ede karnagy vezényletével a frontharcos indulót és a nemzeti himnuszokat énekelte el, mely után kezdetét vette a Gáspár Géza bajtárs kerthelyiség tulajdonos által készített minden izlést és kíváncságot kielégítő bográcson vacsora.

Vacsora után Kurián Gyula dalegyleti elnök Várady Lajos bajtárs dalegyleti taghoz intézett lelkes szép beszédet, megköszönve neki a dalegylet megalakulása óta kifejtett fáradságot nem ismerő tevékenységét, az egylet érdekében. Várady Lajos bajtárs meghatottan mondott köszönetet a szép ünneplésért. Ezután a dalegylet több szép hazafias és katonai dalt adott elő, melyekért a szép számú közönségtől sok megérdemelt tapsot kapott.

A dalegylet tagjai családtagjaikkal és a szép számú vendégsereg a késő éjjeli órákig a legkellemesebb hangulatban maradt együtt.

Külön meg kell emlékeznünk Gáspár Géza bajtárs tulajdonos fáradságot nem ismerő figyelmes, pontos kiszolgálásáról s különösen olcsó polgári áraitól, mert ezzel tette lehetővé, hogy a dalegylet egy kellemes szép est eltöltése után megelégedetten távozzon.

A Frontharcosoktól több ilyen kellemes szórakoztató bajtársi táborozást kérünk.

Vásároljon a TIKÁV idején! a „Takarékosság” kötelékébe tartozó cégeknél ugy a TIKÁV-on, mint a városi üz- leteikben megtalálja az összes **Őszi ujdonságokat**

pazar összeállításban és hatalmas nagy tömegben,
melyeket meglepetésnek szánt propaganda áron árusítanak

Hamistanuzási bűnper egy két évvel ezelőtt történt verekedés miatt

Bernáth Józsefné és Kiss Lajosné debreceni lakosok hamistanuzás bűntettével vádolva kerültek tegnap a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára. Az ügyben a Trássy András vezetése mellett működő büntetőtanács tartotta meg a főtárgyalást.

Az ügy előzménye az, hogy 1933-ban Bernáthné feljelentette Röcskei László nevű ismerősét könnyű tetlisértés miatt, mert a feljelentés szerint Röcskei őt valami összeszólalkozásból kifolyóan megverte. A járásbírósg annak idején el is ítélte Röcskei

Bernáthné és Kiss Lajosné eskü alatt tett vallomása alapján. Később Röcskei feljelentette őket hamistanuzás és hamis eskü miatt s az ügy most került a törvényszékre.

A tegnapi főtárgyaláson a vádlottak erősítették, hogy a járásbírósgon tett vallomásuk teljesen fedi a valóságot. Kihallgattak az ügygel kapcsolatban több tanút, akik valamennyien olyan vallomást tettek, amelyeknek alapján a törvényszék a vádlottakat felmentette az ellenük emelt vád alól.

Furfangos módon húsz pengőt csalt ki Milák Mária egy cselédleánytól

Hiába élünk az ezersodadjú XX. század világában, hiába túlkölnnek autók mellettünk, s bűgnak repülőgépek felettünk, még ma is találunk sok olyan emberrel, aki hisz a babona — szeretintük — esodáttevő hatalmában. Részint az emberi kíváncsiságból jön ez a babonáskodás, részint az a tudat hajtja az embereket a babona ezertitkú, bűvös karjaiba, hogy azon keresztül még az emberileg kivihetetlen terveik is sikerüljenek.

Méltó bizonyítéka ennek az a szövevényes, mulattató eset, amely a napokban Debrecenben a Monostorpályi úton történt.

Dél volt s a nap hetedmagával küldte a földre égető sugarait, a házak legtöbbszörében csak az asszonyok voltak odahaza, s főték az ebédet. Úgy fél 1 tájban az egyik Monostorpályi-utcai lakásba tarka rongyokba burkolt cigányasszony nyitott be óvatosan. Megnézte van-e kutya az udvarban s mikor biztonságban érezte magát, lesomfordált, karján egy piszkos purdévval az egyik nyitott ajtón, ahonnan jóillatú ételpára gözölgött kifelé.

— Hadd mondjam a szerencsés-jét, drága szép leánya — kezdte hízlelve, a melegtől kipirult cselédleányhoz intézve szavait. — Tudom, hogy nem szereti a babája és az idesapja sem tud nyugodni a sirba — folytatta hadarva. — De én tudok rá jó gyógyírt, nem is kerül a' semmibe, jó lesz, eredményes is lesz!

A cselédleány elsáppadva hallgatta e szavakat, mert szent igaz, hogy udvarolnak neki, na meg aztán az apja is meghalt már. A cigányasszony kapott az alkalmon, látva a lány szótlanágát, ráb-

szélt, hogy kérjen 20 pengőt, nem neki kell, „Isten úgy segillye”, csak a varázslathoz.

A cselédleány hirtelen besietett a házigazdához, kért tőle egy húszpengőt, s örömmel az arcán sietett vissza a cigányasszonyhoz. Az megkezdte a mondókáját és varázslatos cselekedeteit. A húszpengőt belevarratta a lányval egy ruhadarabba, még előzékenylen ő hajtogatta be, s mikor össze volt varrva, megszólalt:

— Ezst a csomagot tegye, édes lelkem, a kapu alá biztonságos helyre, de ne nyuljon hozzá három napig, mert szent láng fog kicsapni belőle, és jaj! Dewla segitsen! Akkor minden elpusztul, a pizs izs, meg a ruha izs. Három nap múlva nyuljon a pizshez, akkor már szeretni fogja a babája és az idesapja is nyugodtan van a sírjába. Úgy édeslelkem!

A lányt annyira meghatotta a cigányasszony ilyen nagy hozzávaló jósa, hogy egy kis aprópénzzel meg akarta hálalni ezt a cigányasszonyt. A cigányasszony azonban tiltakozva utasította el:

— Májd visszajövök, ha eredményes lesz, akkor fizessen...

Mikor elment a cigányasszony, nagy boldogan helyezte el a kis csomagot a kapu alatt. Várt egy napig, várt két napig, mikor nagy kíváncsiságában, szorongásában ki-ásta a kapu alól a varázslatos csomagot. Bontja remegő kezekkel, s minden ízében reszket, mert jaj! a szentláng mindjárt kigyullad. A szentláng azonban egyre késlekedett s helyette csupán egy kellemetlen meglepetés érkezett: a ruhában hire-hamva sem volt a húszpengősnek. Helyette egy össze-

gyűrt papír volt, amit a furfangos cigányasszony csempészett a pénz helyébe...

Ez történt a reggeli órákban.

Kevéssel ezután a cigányasszony egy másik házba kukkantott be. Itt azzal állott elő a házban lakó asszonynak, hogy az ura részeges — amit a szomszéd gyerekektől tudott meg — és hogy ő visszatudja állítani a családi boldogságot. Az asszony nevezetesen egy bukszát szorongatott a kezében: éppen számolgatta a pár pengőcskáját, amiből a hónap végéig még éledgelni kell.

Addig-addig beszélt az asszonynak a cigányjósno, addig babonázta, míg az asszony ráállott, hogy a varázslat sikerének a kedvéért a piszkos, rojtos kendőjébe csavarhatta a pár pengőt tartalmazó pénztárcát. Amíg csavargatta, egyre hajtogatta:

— El fogtok sülyyedni rossz szellemek! Devla pusztitsen el! Tűzőn fog elégni a lelked!

Közben mindenféle hókusz-pókuszokat csinált az asszony körül, ráállt a tárcára, megforgatta, feje felé emelte, s hogy eloszlassa az asszonyban lopási szándékának még a legcsekélyebb gyanúját, egyre hangoztatta, hogy fizetést csak a varázslat jó eredménye után kíván. Mikor befejezte hókusz-pókuszait, egy kenyérgalacsint adott az asszonynak, s azt az utasítást, hogy a kenyérgalacsinnal induljon a város felé, számoljon visszafelé nézve hét házat, aztán dobja be a kenyérgalacsint a kanálisa és majd csak félóra múlva menjen haza. Akkorára megszületik a családi béke, az ura sohasem lesz többé részeges.

Az asszony híven követte a cigányasszony utasításait. Az utca végén aztán találkozott a két nappal ezelőtt becsapott cselédleánnyal. Elbeszélgetett a világ sorjáról, mikor egyszer látja a cselédleányt, hogy egy cigányasszony szedi a lábát és igyekszik az ellenkező irányba eltűnni. A cigányasszonyban nyomban felismerte a „jósnot”. — Kiáltozni kezdett, s utána iramodott a cigányasszonynak. Az üldözésben egy postás és egy másik ember is résztvett, akiknek sikerült elcsípni a bűbajos cigányasszonyt. Hamarosan a rendőr is előkerült és előállította a rendőrségen a cigányasszonyt, aki még az ügyeleten is ott szorongatta kendőjében a részeges férj felesége pénztárcáját. Itt megállapították, hogy Milák Mária-nak hívják és Hajdúszováttra való „cigányleány”.

A cselédleány húsz pengőjének természetesen nyoma veszett. Milák Mária-t — saját érdekében — a hűvösre tették, mert mit lehessen tudni, a becsapott lány és asszony mit forral ellene. Mástkülönb a „szép” Mária-kát a napokban átadják az ügyészségnek.

Hegyi Zoltán: A láthatatlan város c. regénye könyvalakban is megjelent

Ára csak 50 fillér Kapható a Debreczeni Ujság kiadóhivatalában Józsei kir. herceg-u. 16 és a lapkihordóknál

DEBRECEN ÉS HORTOBÁGY

Ezer esztendő telt el, hogy Európa figyelmé Debrecen városára terelődött, mely eleven életfeltételek: víz és fa nélkül való helyen nagy városná vált a magyar pusztában egymagában. Pedig régen víz és erdő vette körül és falvak övezték, de ezeket mind felszívta az idők folyamán. De nemcsak a népet gyűjtötte falai között, hanem a műveltséget is, sőt azt kisugározta magából országszerte. Ezért legnevezetesebb benne az ősi Kollégium a Nagytemplom mellett. A tudományok csarnoka már négy évszázada fényeskedik, de ime most csak múzeuma saját múltjának. Hatvani István, Maróthy György és Diószeghy Sámuel a gyakorlati ismereteknek, Buday Ezsias, Sinay Miklós és Lugossy József a tudományoknak égő fáklyái valának, a Nagykönyvtár pedig élő gyűjteménye a kálvinizmus múltjának, amióta csak az idecsodát négy százados városi nyomda betűi életre keltek.

A zöld tógás diákok annak idején színes foltot alkottak a város komor képén, a török hódoltság alatt a várszerű kollégium falai pedig nehéz történeti levegőt lehellenek magukból ma is. A kollégium oratóriumából Kossuth szelleme árad a komoly csendben, a forradalmi országgyűlés történeti emlékü levegőjében, a tekintélyes Nagytemplom falai között a trónfosztó szavak visszhangjában a rémülten hallgató Károly és Zita sápadtan elevenednek meg.

A csonka Kistemplom a különben szelíd lelkű Balogh Péter püspök szavait visszhangozza, míg a városházán Ferenc József megrokkant katonái alakja, sőt immár a közelmúlt is történelemmé avult, mert a honvédek és a cári kozákok nyulási csatája után két évtized múlva, kommunisták bécsi csapata és az oláh felszabadító hősök bakancsai hagytak szennyes emlékeket Debrecen töröksarcolta múltján.

A szerte elterülő város betelepítette az öreg Kollégium egyetemét az árnyas Nagyerdőre, ott elevenedett meg a Csokonai egykori kis diákjainak harsány zaja, hatalmas palotákban és tündéri képzeltbeli klinikákban, amelyek a többszáz éves tölgyfák és a firtós virágú akácok között emelkedtek. Vitéz Simonyi öbester akácfas útján nyaranta, Európa vegyes népének ifjai vonulnak ki a zöldbe, ahol hétféle nyelv hangja hallik az erdei madarak fészke mellett.

És amint az ódon Bibliának zord ígért hirdetve oszlott szerte a Tiszántúli ifjúsága a kollégiumból három századon keresztül, a régi deákok úkunokái manapság már doktori diplomákkal zsebükben lendülnek a modern életnek, sokszorosan több tudománnyal és sokkal kevesebb életörömmel magukban.

A már országos híru árnyékos Nagyerdőben az európai hírnök mondható egyetem mellett, ahol a tudományok születnek, a természet ősi ereje is szerephez jutott a fűrtött hóforrásban.

A kopár szikes alföldi nagy pusztaság kiszikkadt páncélja alatt természetes forrásvíz melege szunnyadt, amelyet felszínre hozva, áldást hozó sikert termett.

Valamikor Bocskay-ültette föl-

gyek árnya alatt a legújabb kor szellős divatja nyújt egészséges napfényt, ahova idegenek is ellátogatnak az erdei csalitba, amelyet Csokonai után diákhagyományokat követve, Szabolcska is felkeresett, az akácok firtós illatát dalba öntve. A költészet múltja eképpen ifjodik meg az új nemzedékben, mely a szép lelket az egészséges testben ápolja.

Hanem ahogy az idő kereké szalad az élet útján, aképpen változik meg mindennek a jövője, szemünk előtt. A sokszázados múlt letarolta a magyar Alföldet úgy, hogy csodálatosan átváltozott a vándorló ősi magyarság egykori hazájává. Ázsia pusztasága terpeszkedik Európa közepén a hortobágyi pusztán, amelyet Debrecen város szerezett meg második honfoglalás képen polgárainak szorgalmával, kalmár-ösök munkájának gyümölcsét. Hét évszázaddal ezelőtt még kegyes papok apátsági temploma állott mellette, kopár legelőjén hét falu tornya emelkedett, legelő állatok helyén pedig vídám és boldog élet létketett.

A török világ rémes korát, amelyet nehéz sarcok súlya tett elviselhetetlenné gyakorolta, az élettelen puszták csendje váltotta fel, ahová a nagy csendességbe, imádkozni jár ki a zajos élet embere.

A magyarság ázsiai lelke átszállott az orosz síkság földjén keresztül a hortobágyi pusztán, ahol a kiszáradt kis folyó mellett legelősző állatok menses és gulyája járja a tikkadt mezőt, kolompok hangja és madárdal tördeli néha a csendet, míg a mostoha természet termelő ösereje helyett a természet játéka csodát varázsol oda

Debreceni gazdaiifjak együtt csépeltek a Duceval

A „Falu“ Magyar Gazda- és Földműves Szövetség rendezésében ez idén is húsz tagú fiatal gazdacsoport járja Olaszország nagy gazdaságait, híres gyümölcsösöit, és legújabb szittori és sabandiai településeit tanulmányozás végett. Ezen a tanulmányúton több fiatal debreceni gazda is részt vesz igen szép sikerrel és eredménnyel.

Már május 20-ika óta járja a húsz magyar gazda Olaszországot s majd csak októberben térnek vissza szülőföldjükre, sok tapasztalattal gyarapítva tudásukat, amit majd otthon használhatnak fel igazán.

Most érte a tanulmányút résztvevőit augusztusban az a nagy szerencse, hogy magával a Duceval csépelhették az olasz búzát.

Már a kora reggeli órákban megjelent az olasz naptól barnított és kemény munkától ácsos karú húsz magyar gazda egy vitorlai teleges gazdaságában, ahol a nevezetes cséplés történeti fog. Hő vágyuk volt fiainknak, hogy Mussolinét láthassák és hangját hallhassák. Ez a nap beteljesítette álmukat.

Reggel 7 órakor már fegyelm-

a távoli látóhatár peremére: a jász délibáb képében.

Egy darab csodálatos ösvilágót látni, gépszárnyakon száguld a Hortobágyi pusztára az európai ember, ősmagyar földre.

Igy vált híressé a Hortobágy Debrecen határán, amelyen a híres 9 nyilású híd mellett a csárdában Petőfi szelleme is él és ismeretes pásztori rend tanyáinak a csikós, gulyás, juhász és kondás sorában, furulya-szó szavában, cifra szürben, kékingben, gatyában, a vasaló mellett pányvavető, napsütötte pásztorok képét fénykép-lemezeken vízi szerteszét Európa népe.

Két nagy ellentét játszik itt egymással: a szomorú múlt idők sivár emlékében az ősi világ egyszerűsége, mint elfelejtett korpék, mely idővel érdekessé vált és a régiiben is újszerűt kereső jelen világ, modern szemléletével gyermekes örömet találva a pásztorélet egyszerűségében, amikor a pulikutyát csodálni és a vadliba lest élvezni repülőgéppel szállítja az embereket.

Valóban a XX. század csodája kell hozzá, hogy csak órák távolságára legyen Európa világvárosi forgalmától az ázsiai magyarság kellet közepén ez a kitenyészett keleti világ, amelynek múltjából pedig kiáltó hang tör elő, mert ez a hortobágyi pusztá, színes délibábos rónáival, hét szegény kis falu templomának temetőhelye: tulajdonképpen hét régen beforrított sebhely a magyar nép véres arcán, melyet az európai műveltség hősi védelmében kapott a török világban.

Csoda az valóban, hogy a nagy magyar pusztá gazdája, Debrecen város műveltségének egyetemi fokmérőjét büszkén viseli és amikor történelmi látható emlékeit mindent megsemmisítette az idők folyása, a magyar műveltség szelleme fellángol az égnek az ősmagyar földön.

Calamus dr.

után a szó szoros értelmében neketközött a munkának és inguiban a nagy hőségben neketközött a cséplőgépetetésének. Munkájában a magyar gazdaiifjak segédkeztek. Fel-felsírt a cséplő, nyelte a sok kévét a dob, serényen dolgoztak a magyarok s a Duce meglegedve etette a gépet. Eteli ám, mert a fiúk lassacskán izzadni kezdenek a forró olasz napsütésben. Másfélóra kemény munka után a Duce abbahagyta a cséplőgépetetését, mert útját folytatnia kell: várják őt Sabandia diába is, ahol szintén csépleni fog. A munka után megveregeti a derék magyar gazdaiifjak vállát, akikhez német nyelven intéz egy pár szót.

„Kemény munka volt, ugye fiúk? De együtt dolgoztunk, együtt izzadtunk és verejtékeztünk, derék magyarok vagytok s most egy közös fényképet fogunk készíteni“.

Fényképezés után hosszabb ideig beszélgetett a magyar fiúkkal. Megkérdezte őket, merre jártak már Olaszországban, hogy vannak meglegedve a látottakkal, tanultakkal s a baráti szeretetből fakadt olasz vendéglátással?

A magyarok nevében német nyelven Makoldi Viktor háliját fejezte ki a Ducnak, akinek mindvájan köszönhetik a páratlanértékű tanulmányút előnévit s ezt a fenséges napot, amikor együtt dolgozhattak vele.

Hangos éljenzés és vivátozás közegette búcsúzott a Duce a magyar fiúktól, akiknek lelkeben mintegy páratlan nevezetességi nap szép emléke maradt meg, hogy láították, hallották és együtt dolgoztak a Duceval.

Borgo-Pontinia, 1936 aug.

Egy debreceni gazda.

KIE konferencia a Nagyerdőn

A debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület 26—30-ig rendezi meg a KIE Nemzeti Szövetséggel karöltve nyári konferenciáját Pallag alatt, a Nagyerdőn. Ezek óta nem hiányzik a debreceni KIE életéből a konferencia, s ezekre a konferenciákra úgy tekint a Tiszántúli keresztény ifjúsága, mint idősebb, vezetőre hivatott egyesület irányítató fáklyájára. Ez a mostani konferencia is ilyen tisztántúli, körzeti jellegű lesz.

A mostani nehéz időkben, amikor az ifjúság is sokféle hatásnak van kitéve, rendkívül nagy jelentősége van ennek a KIE konferenciának, mert itt arról lesz szó, hogyan lehet a serdülő ifjúságot már egészen korán a keresztény élet pozitív, építő munkájába beállítani. Nem csupán elméleti megfontolásokon, hanem személyes átéléseken alapuló bizonyosságtelek és előadások egész sorozata fog elhangzani a konferencia napjain. A debreceni és környékbeli KIE tagok emlékeztetében még élénken él az elmúlt években rendezett debreceni KIE konferenciák hatása. E konferenciák csodálatosan mély légkörében lelkük szabadultak fel nagy belső nyomások alól. Így lesz ez most is. A különböző városokból és falvakból való sokféle foglalkozású fiúk egy nagy családdá forrnak össze, már az első napokban.

A meghívókat kibocsátották idejében, a jelentkezések átdőn folytak, főként vidékről, a debreceni jelentkezők azonban elég lassan mozognak. Minden remény megvan arra, hogy — mint a múltban, — úgy most is megteszik kötelességüket az illetékes egyházi és világi hatóságok, továbbá az üzlet- és műhelytulajdonosok s minden tőlük telhető megteszgek arra, hogy minél több ifjú résztvehessen az ifjúságnak ezen a nagy találkozóján.

A konferencia részvételi díja 6 pengő. Jelentkezni lehet a KIE Piac-utca 36. szám alatti helyiségében. Aki élelmet hoz magával, annak csak 1.50 pengő részvételi díjat kell fizetni.

A Déri Múzeum könyvkötészeti remekeinek újabb gyarapodása

Dávidházy Kálmán ajándéka

A „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” augusztus 9-iki számában, egy kis viselkedésként Debrecen könyvkötőiparának multjára, megemlékeztem arról az akcióról, mely dr. Tormay Géza kezdeményezése alapján a régi, kétszázéves debreceni könyvkötészeti remekek fel akarja újítani. Ez akciónak kettős célja volna. Egyrészt megmutatni az országnak, hogy Debrecennek a XVIII. század második felében milyen magasnövű könyvkötő ipara volt, másrészt a finomabb ízlésű külföldi látogatóknak az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal közvetítése útján, bel- és külföldön olyan becses iparművészeti emléktárgyat lehetne felajánlani, mely semmivel sem állana hátrább a Firenzében vagy Velencében kapható hasonló könyvkötészeti remeknél.

Említeti cikkemben ismerttettem Dávidházy Kálmán, az egykor híres debreceni könyvkötőiparművész hozzászólása alapján azokat a lehetőségeket, melyek Tormay Gézáé elgondolását kedvezően fejők elősegíteni, ha az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal a kellő anyagi áldozatot meghozza és a terv kivételét kiváló iparművész kezére bizza, aki a meglévő könyvkötészeti remek motívumait a Déri-múzeum igazgatóságának irányítása mellett fogja alkalmazni a ma használatos könyvformában.

Miután Tormay Géza államtitkár, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöke a könyvkötészeti remek megtekintése után a felújítási tervhez maga is hozzájárult, megbizta titkárát, Molnár Károlyt, hogy a debreceni kétszázéves könyvkötészeti specialitások lemásolási munkálatait készítse elő. Molnár Károly augusztus 17-én tekintette meg a Déri-múzeum pompás darabjait, a XVIII. század második felében fehér hátyára készült és könyvgyűjtők által nagyrabecsült köteteket. Vele alaposan megárgyaltam az új formát és a modern technikai kivitel is, mely a néhány típusban készítenő kötetek, különféle minőségben, lehetőleg elcsesvé is tenné. Dr. Tormay Gézáé pedig újabb arra gondolt, hogy a siker érdekében igénybe kellene venni a külföldi magyar propaganda irodák közreműködését is, hol a tetszetős, magyaros ízlésű köteteket árusítani is lehetne.

Amennyire örültem annak a nagy érdeklődésnek, melyet cikkem mind a helybeli iparosok, mind a művelt érdeklődők körében kiváltott, annyira meghatott Dávidházy Kálmánnak nemes cselekedete, mellyel a róla való megemlékezésem a Déri-múzeummal szemben honorálta. Az országos hírű kiváló mester, aki őseinek könyvkötőművészetét, stílusát mindenkor igyekezett megtartani, augusztus 15-én arra határozta magát, hogy nagyapjának, apjának és saját magának feltve örözt könyvkötészeti remekét, a könyvkötő legények 1731-től vezetett névjegyzékét és hét eredeti levelét átadja a Déri-múzeumnak.

A levelek közül hat darab Benczur Gyulánétól, a nagynevű festőművész feleségétől származik, egy pedig Tisza Kálmánétól. Benczur né levelei tele vannak dicsérrel, hálakodással, főleg a híres Petőfi-Almanach díszkötéséért. Valamennyi becses okmány Dávidházy mester egykori híre-nevének.

Nagy tudományos értéket képvisel az a kéziratok könyv, mely „a becsületes Compactor Legényi Társaságban levő személyek neveinek jó renddel való leírására rendeltetett az 1731 Esztendőben.” Ettől kezdve egészen 1864-ig minden Debrecenben megfordult könyvkötő legény beleírta nevét, hogy honnan jött, kinél tanult, kihez szegődött és végül mi a „szaboloma”. E beírások közül kettőt idézek. Az egyik:

„Anno 1754, Die 6 Sept. En Dalmoki Sigmund tanultam mesterségemet Nemzetes Kazai György Urannál. Inasi Apród Esztendeimet kitöltvén felszabadultam ezen esztendőben Pünköszt Havának Első napján Nemzetes Fodor István Ur Atya Mesterségében: Meljet szivesen köszönök: Simbol: Deus Adjutor Omnium.”

Egy másik így hangzik: „En Tóth Mihály Mesterségemet tanultam Compactor Telegdi Gábor Bátyám Urannál. Betsülettal Inasi Esztendőmet eltöltvén, felszabadultam a

betsületes szokás szerint. Munkát ke-resteltem, munkám adaltgott a felebb meg nevezett Urannál, mellyet szivesen köszönök 1794 Die 19 Oktobris.”

Ez a beírás azért is érdekes, mert ez a Tóth Mihály volt a debreceni Könyves Tóth-család őse, akire mestersége folytán ragadt a „Könyves” név. Ennek a névjegyzéknek gazdagon aranyozott egész bőrkötése a XVIII. századból ugyanolyan értékű, mint tartalma.

Dávidházy Kálmán ajándékának igen becses darabja nagyapjának, Dávidházy János könyvkötőmesternek remke 1819-ből. Ez a gyönyörű kötés fehér hátyára készült a XVIII. század második felének tiszta stílusában, mely mintaképül szolgálhat.

Ugyancsak remek kötés az ajándékozó apjának, Dávidházy Imrénék 1850-ben készült barna borjűbör kötés a régi stílus részbeni megtartásával, de a jellegzetes debreceni madár- s csillag-motívumok felhasználásával.

A nagyapa és apa remkeihez csatlakoznak az unoka, illetve fiú, Dávidházy Kálmán könyvkötészeti alkotásai, az 1890-es évek elejéről. Dávidházy Kálmán a régi stílus renaissance-elemeit jöfermán elhagyta és korának szelleméhez híven, tisztán a saját tervezési magyaros virág- és levél motívumokra támaszkodott. Világos kávébarna színű borjűbör egész kötését elegancia, kifinomodott ízlés és a színek igen szerencsés alkalmazása jellemzik.

Hasonló kötések nagy számmal vannak a debreceni magánkönyvtárakban, melyek egészen egyéni voltuknál fogva minden más kötetétől különböznek. Erzsében, felfogásban tisztán magyaros, mindhatm debreceni iparművészeti termékek, melyeknek értéke évről-évre növekedik.

Dávidházy Kálmán nemes ajándékozásával példát mutatott arra, miképpen kell városunk értékeit a nagyközönség közkincsévé tenni. Ezeket az igen becses köteteket a régi könyvkötészeti remek szekrényében fogjuk kiállítani az I. emelet XIII. szobájában és bizonyos, hogy a most folyó felújítási munkálataknál igen nagy hasznunkra fognak szolgálni.

A mi köszönetünk helyett szabad legyen itt idézni azt a levelet, melyet Dávidházy mester 1909 március 7-én kapott Benczur Gyulánétól, mikor neki a híres Petőfi-Almanachot felküldte. (Kiállítva a Déri-múzeumban.)

„Azt az örömet, amit nekünk ma a Petőfi-Almanach bekötött példányával okozott, megköszönni nem tudom! Az isten — a magyarok Istene áldja meg érte! Nem találunk semmi kifol-

Filléreshirdetők

Beíltés és ugorkás üvegek
Kaszanyitzkynál
Piac-utca 57. szám
Építéltvegezés! Képkorotkezés!

Lehető könyv
PANAMA SPORTING
rávarrot galériával
WERNER 3⁹⁰
Ferenc József-ut 70.

Rádió Villany-
eredeti gyári és használt készülékek cserélése és javítása
világítást berendezéseket szak-szerűen és olcsón készít
GRÓSZ ISTVAN Miklós-u. 2

NE DOBJA EL
68 fillért újjalakalapiát
FLEISCHER ANNA
VAR-UTCA 2. (Wiener-palota)
Uj modellek már 2 P-től

BÖRÖNDÖT
neszesert, retikült, utazási cikkek nagy választékban a készítőnél
FEUERMANN P. ac-u. 26
höröndös mester
Gambrius-átjáró

Ne menjen addig a strandra, míg **Böde-féle strand-szalámit** nem vásárol
Kossuth-utca 57. szám.

gásolni valót. Gyönyörű! Valóságos ékszer ez a könyv. És hogy magyar, ez a fő!
Ki ne örülne neki szívből, ha egy le-tűnt, boldog magyar világ örömeit újra fel lehetne támasztani!
Dr. SÖREGI JÁNOS

Eltörött dísz tárgyait
olcsón és szak-szerűen javítja, új-já varázsolja
Bárany Rádióház
Szentanna-u. 1.
Rádiók, csillárok bűmültatos olcsón
Villanykörte csere

Rádió- és képes-
mellékletet közöl minden vasárnap a „Debreczeni Ujság-Hajdúföld” Egyes szám vasárnap 16 fillér. Egy hónapra 2 pengő.

Saját készítményű
esernyők
legolcsóbban
Esernyőüzem
Pannónia-udvar, Piac-utca 42
JAVIT, ÁTHUZ, ALAKIT

BORY
IROGÉP VÁLLALAT
PIAC-UTCA 72 és DEAK FERENC-U 2, sarokház.
Bejárt a Deák Ferenc-utcai oldalon. Telefon: 20-51.

Fényképező gépek foto anyagok
„Takarékosság”-ra 6 havi hitel
Ungár József
lítészerész és fotoszaküzletben, Széchenyi-utca 1.

Lenkosztűmök
női ruhák, bluzok, pongyolák legolcsóbban
Grosz Jenő
divatruházában
Piac-utca 51. szám

Bőröndök, utikészletek
nagy választékban, igen előnyös áron kaphatók
Kántor Ernő és Tsa
PIAC-U. 20. CSAPÓ-U. 18.

Zománczott tűzhelyek, nyári háztartási cikkek, lagylalt-gép, jégsekreány legolcsóbban
TOTH GYULA
vasúletében

FÜGGÖNYT
terítőt, magyar per-zsát vagy anyagokat
legolcsóbban Szilágyinál
Kistempom (Csaka toray mellett)

Polgárnál
hajfestés, tartós hullám tőkéletes, kizárólag
Svetits bérpalotában

FIZESSEN
elő a Debreczeni Ujságra és **2 pengőért**
egy hónapig lakására kézbesítjük Keletmagyarország legértelmesebb és legfrissebb napilapját

„TIKÁV” feliratok lesznek. A Dohányjövődék megjelenése iránt igen széles körben nyilvánul meg az érdeklődés.

A GÖRÖG KIRÁLY KORFUBAN MEGLÁTOGATTA VIII. EDVÁRDOT

Korfu, augusztus 21. Az angol király jachtja két torpedóromboló kíséretében csütörtökön délután Korfu elé érkezett, azonban nem futott be a kikötőbe, hanem annak közelében vetett horgonyt. Hir szerint VIII. Edvárd a Korfun időző görög királyt akarja meglátogatni. Előzetesen Cattarót látogatta meg az angol uralkodó és sok fényképfelvételt készített a város nevezetességeiről.

KALAPÁCSOS MERÉNYLET MISKOLCON

Miskolc, augusztus 21. Megdöb-bentő kalapácsos merénylet történt Miskolcon. Dombi Györgyné miskolci mélyvölgyi lakost vadházastársra, Heffler István kőműves kalapácsal megtámadta és többször fejbeütötte. A szerencsétlen asszony haldoklott, amikor a miskolci Erzsébet-kórházba vitték. Heffler Istvánt a rendőrség letartóztatta s ma délben átadta a miskolci királyi ügyészségnek.

Sokszorosító gép kellékek HURAY, Iparkamara

TELEFONSZÁM: 17-98.

Filléres vonatok jönnek augusztus 30.-án Debrecenbe a TIKAV alkalmából

A Tiszántúli Ipari Vásár alkalmából a TIKAV Igazgatósága augusztus 30-ára, szeptember 6-ra és szeptember 8-ára kért filléres vonatokat.

Örömmel kell megállapítanunk azt, hogy úgy a MÁV Igazgatósága, mint a MÁV debreceni Üzletvezetősége a legnagyobb szeretettel és megértéssel karolta fel a kamara vezetőségének a kérését és a kamara kívánságait 100 százalékosan teljesítette.

A MÁV Igazgatósága a mai napon meghirdette augusztus 30-ra Budapestről Debrecenbe és Hódmezővásárhelyről Debrecenbe induló filléres vonatokat. A Hódmezővásárhelyről induló filléres vonatra Szentesen, Kúszentmártonban, Tiszaföldváron lehet felszállni.

Szeptember 6-ra több filléres vonat engedélyezését kérte a kamara, amelynek meghirdetése augusztus 30-án fog megtörténni.

Dohányjövődék a Tiszántúli Ipari Vásáron

A folyó évi Tiszántúli Ipari Vásárnak egyik érdekessége lesz az is, hogy a Dohányjövődék az egyik nagycsarnokban külön standot épít magának, ahol gyönyörű vitrinekben mutatja be termékeit.

A Dohányjövődék a Tiszántúli Ipari Vásár alkalmából egy külön cigarettát hoz forgalomba, sárga dobozban, kék csikkal: „Debrecen” név alatt.

A cigarettán aranynyomással rajta lesz a város címere, a doboz peremén „külön töltés”.

Köszönjük neked, Pluhár István!

Mindenki hazaérkezett, aki részt vett a népek versenyében, világra szóló viadalában. Hazajöttek a mieink: drága, győztes magyar fiúk és hölgyek. Virág-és fogadta őket és boldogan megtárolta, ölelő karok. Ünnepi beszédek hangzottak el, köszönések és köszöntések, s jutott mindenkinek, olimpiai nagy vezérkarnak, vezetőknél, edzőknél, győzteseknek az elismerés, a hála olajágából és babérből, de jutott-e neked: Pluhár István!

Oh nem ünneprontók akarunk lenni, de amikor a XI. olimpiász minden magyar résztvevője meghatva áll a spontán ünneplés középpontjában, rólad elfelejtkezni, Pluhár István, megbocsáthatatlan bűn volna.

Hadd ünnepeljünk most mi, rádióhallgatók Téged: Pluhár István! Mert mi tudjuk legjobban, mit jelentett számodra rajtad keresztül a berlini olimpiász. Fogadd el tőlünk, száz- és száz-ezer magyar rádióhallgatótól a mi köszönetünknek szerény virágát és hadd mondjuk el mi:

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy ott voltál, láttál, hallottál, beszéltél: hogy a pattanásig feszülő izmok és idegek szörnyű harcában ragyogó beszédkézséggel, nagyszerű szókinccsel úgy tudtad elénk varázsolni a küzdelem színhelyét, hogy egyszerre eltűnt körülöttünk tér, idő korlát s mi magunk is benne éltünk pillanatok alatt abban az izzó légkörben, ahol a magyar győzelmekre felesztanó, mindent elsöprő erejű félelmetes „huj, huj hajrá!”-től volt hangos az olimpiai stadion!

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy amíg a mi magyar véreink a világ nagy nemzetével s névtelen kis nációival vívták a küzdelmet, a te áldott magyar szívednek minden dobbanása értük remegett, értük fájt s az elvérzőkkel együtt vérezett. A hangod rezgésén át mindig a szíved dobbanását hallottuk. Néha szomorú volt, bánatos; majd vidám, bizakodó, reményt és hitet gyújtó, majd győzelmi mámorban lobogó. S mi veled együtt remegtünk, „szurkoltunk”, bátorodtunk, biztattunk, örültünk, neveltünk és sírtunk.

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy gyönyörű zengésű szép magyar nyelvvel minden szava utat talált az ifthon maradt magyar szívekhez s Te fel tudtad kelteni az egész ország érdeklődését az olimpiai küzdelmek iránt. Köszönjük azt a le nem írható izgalmat, amelyet az ezer és ezer hangszórók kéré gyülekezve vártuk, hogy megszólal, hogy beszélj, hogy magyar győzelmet hirdess!

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy a pillanatok alatt változó események tovarohanó sorozatában szemed mindig a küzdő magyarokon volt s mintha ez a mindentlátásod lett volna nagyon sokszor a lendítő erő és győzni akarás. (Imre, Imre! Csak még ezt az egy tsust.)

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy ott álltál a mikrofon mellett s a győzelmi árbocra felfutó magyar zászló láttán te is könnyes szemekkel énekelhetted: „Nyujts feljébe védő kart, ha küzd ellenséggel...” s „Megbűnhötte már e nép...” Köszönjük a könnyeidet is, a fájdalomnak és örömmnek csillogó gyöngyszemeit.

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy a sok olimpiai győzelmet jelentő érem mellett, mit fiaink s leányaink hoztak, te is hoztál egy nekünk nagyon drága kincset: a Te mindig magyar szívedet.

— Köszönjük neked, Pluhár István, hogy lelkünkbe örökre beírtad a nevedet s míg fiaink száz- és százezer ideg-ent éjtettek bámulatba dicsőséget jelentő győzelmükkel. Te ifthon hódítottál meg százezer magyar szívet.

— Mindezt köszönjük neked, Pluhár István: Neked, a XI. olimpiász tizenegyedik magyar bajnokának!

Egy rádióhallgató.

UJ SIRKÓÜZLET! Imre Sándor

mérnök-vállalkozó, Kassai-út 43. sz. (A Köztemető bejáratával szemben.) Raktáron tart nagy választékban mindenféle granit márvány- és műköveket. Vállal sírboltok s síremlékek tervezését és kivitelezését saját tervek szerint, továbbá mindenféle temetői munkát szakszerűen s igen olcsó árban vállal. Rajz és költségvetés díjtalan.

Debreceni „civis” lányok XIX-ik századbéli festményei a Déri múzeumban

Tisztelő és köszöntő verseket foglaltak festéssel díszített keretbe — A köszöntő verseket a rokon családoknak ajándékoztak

Debrecen város nő lakosainak soha sem volt szorosán vett szóttes népművészete, mivel ennek kifejlődéséhez az adott körülmények is hiányoztak. Nem volt kendertermelés és víz. Így természetes, hogy nem fejlődhetett ki virágzó pompában a szóttesek készítése. Ez természetesen koránt sem vonja maga után, hogy ne lett volna az itteni egyszerű nép leányainak valamilyen művészete, amelyet ki ne fejezett volna valamilyen formában.

Ha elnézegetjük az egyszerű paraszt gyermekek, különösen a leánykák rajzait, akkor sok esetben fel fedezhetjük ezekben az egyszerű rajzokban a szép formákban való kifejezésnek vágyát. Tehát a debreceni parasztlányokban is mindig megvolt és megvan az érzék, hogy önálló alkotásokkal gyarapítsák a népművészetet. Ennek a megállapításnak helytállását bizonyítják azok a festmények, amelyeket az elmúlt században készítettek a debreceni „civis” lányok.

A „civis” lányok festészetének általános jellemzése

Az elmúlt században, különösen a század közepe után, igen kedves és elterjedt foglalkozása volt a debreceni „civis” lányoknak a festészet. Unalmas, téli órákban szebbnél-szebb festményeket készítettek a „civis” családok leánygyermekei. A Déri-múzeumnak szép gyűjteménye van ebből a tárgykörből is. Ezeket a festményeket természetesen nem lehet a szépművészeti kritikus szemével bírálni. Hiszen a festészetben képzetlen lányoktól nem is várhatja senki, hogy formailag és egyéb tekintetben kifogásolhatatlan munkákat készítsenek volna. Nem a művészibb alkotásra volt törekvés, hanem maga az alkotás szeretés a fontosabb tényező ezeknek a munkáknak megszületésénél.

Ha végignézzük ezeket, a „civis” lányok keze alatt született festményeket, feltétlenül az aquarell biztos és finom használata lep meg bennünket. A virágok színezésénél olyan finoman tudták eldolgozni az aquarellt, amely dicséretére válnék sok mindenkinek. Ezeknek az aquarell-festményeknek témája mind a különböző virágok közül való. A kezdetleges kompozíciója festményekben szinte kivétel nélkül köszöntő versikék vannak beírva, amelyeket különböző alkalmakra készített festményekbe illesztettek be. Valószínű, hogy ezek a köszöntő versikék is a nép között születtek és szájról-szájra vándoroltak.

A különös stílusú Máriaikat ítéto vers

Egyike a legszebbeknek ezek közül a „civis” lányok festményei közül a Máriaikat köszöntő verssel ékesített aquarell munka. Szegfű és harangvirág csokorban, fellegek közül egy harsonázó angyal száll alá, kezében nefelejcs

csokrot tart, amelyben ez a felírás áll:

„Éljenek a Máriaik!”

Ez alatt fekszik a négyszögletes tervezett festmény. Kezdetleges oszlopok tövében jobbról és balról férfiarú oroslán fekszik. Tekintetéből a szelidséget olvashatja ki az ember. Mint előbb is említettük a festmény egészen kezdetleges elgondolású, csupán finom színezése és a benne lévő kedves versike, valamint történeti multja lepi meg a szemlélőt. A rajzban elhelyezett versikét teljes egészében közöljük:

Mária! hány fűszál hajtja mezőn fejét,
A' hány bikknek fújja déli szél tetejét,
Kövesse szüntelen annyi áldás lépted,
Szerencse vezessen utaidban téged.
Békesség közt folyon élted minden napja.
Mint a lassan zúgó s csengő patak habja.
Míg a nagy Alpesek érik a szép eget,
Míg friss tavasz hinti virággal a földet,
Addig számláid napid folyni sok örömmel
S menni le óráid sok s nagy szerencsével.
Végre, mint a héjja a halál köszönt be,
Lecsap s viszen téged a sir éjjelebe.
Békesség légyen ott s nyugalom sírodban
S helyt találjon lelked a szentek sorában.

Eddig tart a köszöntő vers, amelyben a jókívánságok nem éppen a legsikerültebb hasonlatokkal vannak felfűszerezve. — Alatta a következő két felírás: W. J. és W. A. J. Legérdekesebb az egész festményben az alatta lévő dátum, amely arról tanuskodik, hogy 1834-ben készült, tehát kerek százkét esztendővel ezelőtt. Hetvennégy évig ékesítette ez a festmény valamelyik debreceni „civis” ház falát, míg végre 1908-ban a városi múzeumnak ajándékozták.

Kezdetleges műszázadbéli festmények a múzeum raktárhelyiségében

A Déri-múzeum fűvészkertutcai raktárhelyiségének falán több ilyen festményt találunk, amelynek témája csak egyedül a virág. Kedvvel készítették a róza és tulipán festést, valamint a szegfűt.

A múzeum első termében elhelyezett „civis” leányok festménye közül meg kell említeni a művészies, papírból kivágott margaréta levelű festményt, amelyet róza és nefelecs csokor övez. A keretben a következő kis versike áll:

TISZTELŐ VERSEK

Áldott Estvéjén Nevednek
Oh mivel áldozzék a'
Tégedet tisztelő szívnek
Felhuzdult kívánsága.
Élj boldogul kedves Lélek,
Mít kívánna egyebet
Szívem néked mást míg élek:
Sokáig élj.

Amint a fenti kis versből lát-szik, nem valami nagyon értett a másoló és helyesírás szabályaihoz. Valószínű, hogy a versikét hallásból megtanulta és természetes érzéke után belemásolta a festmény-

ben hagyott keretbe. A vers tónusa és gondolata meglepően kedves és szívhez szóló. Egyszerű és tiszta.

Százharmincnégy éves a leg-régibb debreceni „civis” lány készítette festmény

Végezetül hadd álljon itt a leg-régibb időből való festmény a benne lévő közvetlenhangú köszöntő, inkább éltető verssel. Szerzője, amint az alábbi felírásból ki is tűnik, több családnak készítette a festményt. Lehetséges, hogy több példányban. Igen érdekes a festményben elhelyezett felírás formai része is, amelyet teljes valósággal adunk az olvasók elé. Érdekes a keltezés, amely a következő formában áll:

18
1802
Jan.

„Szíves kívánsága melyekkel tiszteltetik ARA, NIJ, SARA a maga neve napjain.”

Vigadj, hogy elérted napodat békével,
És, hogy meg nem bántott a halál mérgével,
Szívőből halát adhatsz az Istennek érte,
Tündöklő napod, hogy veszély nem érte,
Sokszor, hogy érjed kívánom nevedet.

Rólad gondolt visel az Úrnak jobb karja,
Amely életed minden veszélytől takarja.
Végre, ha érkezel éltednek végére
Vitéssen fel lelked az Egék Egébe.
Vége.

Néhány érdekes szemléltető példát kiragadva a debreceni „civis” lányok festményei közül, látuk, hogy nem játszhatott ezeknek megalkotásánál nagyobb szerepet egyéb nagyobb tényező csupán az, hogy egy-egy családi eseményt díszes formában örökítsenek meg a szorgoskezü, a szepet szerető egyszerű népek gyermekei. Az igyekezet nemes és megható. Az egyszerű festmények pedig megbecsülhetetlen értéket nyújtanak azoknak a kutatóknak, akik a XIX. századbéli debreceni civis-lányok lelki életével akarnak behatóbban foglalkozni. Ezek mögött a festmények mögött történeti idő fekszik és ha egyéb nem is, de ez az időbeli távolság biztosítja számukra, hogy a Déri-múzeumban megérdemlik a nekik kijelölt helyet.

NAGY GABOR

Honsz fagyaltja nagyon édes Ki azt eszi, nem lesz mérges

— A Pesti Tőzsde új számában dr. Kresz Károly ismerteti a budapesti pénzintézetek összesített fél-évi mérlegeit, dr. Vargha István egyetemi magántanár pedig a gazdasági kilátásokról és a konjunkturáról írt rendkívül érdekes cikket. Kitérő értéktőzsdei, gabona-és árupiaci információk, osztalék-hírek, textil, biztosítási, vas-és gépipari, vegyszeti, vidéki hitel-élet rovatok egészítik ki az új számot.

Bob Gray
és
Horváth Mária
m. kir. operaházi tag
táncstéai aug. 28-án (pénteken) és
aug. 29-én (szombaton) este 9 órától
a nagyerdei VIGADÓ udvarában.
Belépőjegy P — 80.

Hírek

1936 augusztus 23. Vasárnap,
Prot.: Farkas, Kath.: Fülöp.
1934 augusztus 24. Hétfő.
Prot.: Bertalan, Kath.: Bertalan.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Meváltó”, Piac-u. 18., a Bikával szemben. — „Tisza”, Jónap Aladár, Magoss György-tér 9., a kórházzal szemben. — „II. Rákóczy”, Arany S. A. örkösei, külsővársátr és Miklós-u. sarok. — „Nádor”, dr. Sztankay Aba, Szt Anna-u. 64., Vigkedvü M.-u. szemben.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.

Mentők telefonszáma: 0-4.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkat csak a késő délutáni órákban érte el az időváltás. A Dunántúl nagyrészen volt már kisebb eső is. A hőmérséklet a nyugati határ mentén csak 22 fokig, az ország többi területein azonban 27-29 fokig emelkedett. A déli határon 30-31 fokot is észleltek.

PROGNÓZIS: Elénkebb nyugati, délnyugati szél, több helyen záporosó, egyes helyeken zivatar. A hőmérséklet csökken.

— **Eljegyzés.** H. Nagy Lajos nyug. ig.-tanító leányát, Irénkét eljegyezte Ráthy József kispeterdi tanító.

— **Baltazár püspök állapota.** A debreceni sebészeti klinikán fekvő dr. Baltazár Dezső református püspök állapota az orvosi jelentés szerint változatlan, bár némi kis javulás mutatkozik az előző napokhoz képest. A tegnapi nap folyamán semmiféle változás nem állott be a püspök betegségében, csupán annyi állapítható meg, hogy még nincs túl a veszélyen.

— **Felhívás a szatmáriak baráti társaságának tagjaihoz.** A szatmári ref. főgimnázium ez évben is megrendezi „Vén diákok mulatságát”, melynek védelme a főgimnázium fenntartására és támogatására szolgál. Kérjük a szatmáriak baráti társaságának minden tagját, hogy valamennyiük részére szolgáló tiszteletjegyet megváltására adandó öszszeszeget a Debreceni Első Takarékpénztárnál a „Szatmári ref. főgimnázium Véndiákok Mulatsága” címen vezetett folyószámlára befizetni szíveskedjenek.

— **Lelőtte feleségét egy cselegőresenyl gazda.** Pécsről jelentik: Szekeres Ferenc 35 éves cselegőresenyl lakos tegnap a tőle különváltan élő feleségét, Dietzl Teréz szajki lakost vadászfegyverrel lelőtte. Az asszony súlyosan megsebesült. A csendőrség Szekereset letartóztatta és a pécsi királyi ügyészség fogházába szállította, az asszonyt pedig életveszélyes állapotban a sebészeti klinikára vitték.

A magyar sajtó nagy eseménye lesz a negyven éves Debreczeni Ujság jubileumi száma

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld szerkesztősége és kiadóhivatala a lap negyven éves fennállása alkalmával rendkívül érdekes és gazdag ajándékkal szolgál előfizetőinek és olvasóinak augusztus 30-án, amikor olyan nagyméretű és szellemi értékekben olyan gazdag lapot ad ki, amire nem volt példa eddig a vidéki magyar ujságírás történetében. A közel kétszáz oldalas lapból külön ki kell emelnünk a művészi címlappal ellátott száz oldalas irodalmi mellékletet, amelybe a lap szerkesztőin kívül a Tiszántúl legjobb tollú írói irtak színes riportokat, élvezetes novellákat és egyéb cikkeket. A díszes mellékletet nagyon sok klissé teszi még élvezetesebbé. A mellékletet kedves olvasóink és hűségesen követő előfizetőink a már megszokott Debreceni Ujság Vasárnapja alakban kapják meg és így minden könyvtárnak díszül fog szolgálni. Ezenkívül szolgáltatjuk olvasóinknak a többi túből álló úgynevezett fölapot, amelyben a TIKAV megnyitására, a kiállítás remekeiről, az összes hazai és külföldi eseményekről tájékoztatjuk olvasóinkat. A nagyterje-

delmü fölapban igen sok színes riport és fotoripont kapott még helyet. Ezenkívül adjuk a közönség körében már régen kedvelt gazdag tartalmu rádiómellékletet a keresztretjévennyel és a nyolc oldalas mélynyomású képes-melléklettel együtt. Ennek a lapnak a megjelenése csúcspontra emeli a magyar vidéki ujságírást, amelyet sokan szeretnek lekiessinyelni. A szerkesztőség és kiadóhivatal óriási áldozatot vállalt ennek a hatalmas lapnak az elkészítésével, de mindenek előtt az a cél vezette, hogy olvasóink maradéktalanul be tudjuk mutatni, mit végzett negyven év alatt a magyar közéletben a nemzeti irányú Debreczeni Ujság—Hajdúföld. Bizunk benne, hogy olvasóink támogató szeretete folytán ez az óriási áldozat megtérül.

Ne felejtse el megvenni augusztus 30-án a közel kétszáz oldalas jubileumi lapunkat. Ára mindössze: 30 fillér. Kapható mindenütt.

Hazafias üdvözléttel:

A DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD szerkesztősége és kiadóhivatala.

Lenkeffy Ica és Saásdy Alice
Balassa János és Ihász Lajos
25.-én (kedden) és 26.-án (szerdán) este 9 óra után
a nagyerdei Vigadó udvarában
Belépőjegy P 1—

— **Jótekonycélú mulatságok után nem kell vigalmadót fizetni.** — Kozma Miklós belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságok és vármegyék vezetőségéhez, amely a jótekonycélú előadások vigalmi adójának elengedésétől szól. A belügyminiszter körrendelete szerint helye van a vigalmiadó elengedésnek, ha nép-egészségügyi, anya- és csecsemővédelmi, tuberkulózis elleni küzdelem, iskolás gyermekek és csecsemők táplálkozására, felruházására, az inségesek felsegítésére tartanak jótekonycélú táncvigalmat, hangversenyt vagy egyéb estélyt.

Óvia ruháját
a nagy melegben
BENYATS
IZLAPPAL 20
Egy pár ára: FILLÉR

— **Szipál udvari fényképész-mester műtermében 1 darab 18x24-es nagyítás 3 darab levelezőlappal 7 pengő.**

— **Harminc méterre dobott egy gazdát a villám.** Kőszegről jelentik: Tóth János felsőpetényi gazdálkodó szénát gyűjtött a réten, amidőn hatalmas vihar vonult el a határ felett. A mezőn dolgozó emberek csoportosan menekültek a vihar elől fedett helyre. Az egyik villám a futók közé csapott és Tóth Jánost olyan erővel sújtotta le, hogy a szerencsétlen embert mintegy harminc méternyire dobta. Mire társai segítségére siettek, már halott volt. Özvegye kívül hét gyermeke gyászolja.

— **Amerikai magyarok a rádióban.** Az amerikai második magyar generáció Budapesten tartózkodó tagjait felkérte a stúdió, hogy mondjanak üdvözlő szavakat Amerikában élő rokonaikhoz. Ebből a célból tegnap délután megjelentek a stúdióban, ahol viaszlemezre vették fel köszöntő beszédeiket. A viaszlemez készsőbbi időben fogja a rádió leadni. Ezzel lehetővé tették, hogy az amerikai magyarok rádióban is meghallhassák azokat a köszöntő beszédeket, amelyeket Magyarországon tartózkodó testvéreik mondottak viaszlemezre.

— **A hadbírósg felmentette a kémkedéssel és irredentizmussal vádolt aradi minoritákat.** Nagy feltűnést keltő hadbírósgági tárgyalás folyt le Temesvárott. A pör vádlottai az aradi minoriták voltak, akik ellen kémkedés címén indítottak eljárást. Három év előtt egy névtelen feljelentés kapcsán házkutatást tartottak az aradi rendházban, ahol néhány turistatérképen kívül katonai mappákat is találtak. A hadbírósgági tárgyaláson dr. Wild Endre, volt aradi minorita rendfőnök képviselte a rendet. A hadbírósg a bizonyítási eljárás során megállapította, hogy a turistatérképek nem szolgálták irredenta célt és azokon csupán az aradkörnyéki természeti szépségek voltak feltüntetve. Az ugyancsak „irredenta” katonai térképekről pedig kiderült, hogy azok egy régen elhunyt rendtag hagyatékából valók és Galicia egy kis részének 50 év előtti állapotát tüntetik fel. A hadbírósg, miután mindezt megállapította, tanácskozás nélkül hozta meg a felmentő ítéletet az ártatlanul meghurcolt aradi minorita atyákkal szemben.

Vasárnapi istentiszteletok

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Maklár Károly, délután 5 órakor Szekeres László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor Koleszváry Kiss László, délután 5 órakor Hadházy Lajos. A régi Dóczy-intézetben délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál. Árpádtéren délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Nagy Dezső. Ispoltályban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulesár Dezső. Homokkerthben délelőtt 10 órakor Bárdi Ferenc, délután 5 órakor Szilágyi László. Keresztelepen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, délután 3 órakor Orosz János. Wolaiffka-telepen délután 3 órakor Bárdi Ferenc. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Benkő Károly. Csapókerthben délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Gönczy Béla. Nyúlason délelőtt 10 órakor Mezey Béla. Szegényházban délelőtt 9 órakor Szekeres László. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Pallagon délután 4 órakor Mezey Béla. Tégláskertben délután 3 órakor Birinyi János.

Róm. kath. templomban és kápolnáiban:

Rendes szentmiserend 6, 7, 8, 9 órakor. Feltizkor nagymise, amelyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó tart és szentbeszédet mond. 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szokásos esendes misek. — Augusztus-zenetoriumban dr. Hanzsly Lajos, Csapókerthben Papp László piarista tanár, Hajdúsámszonban Novák Gyula segédlelkész, Józsan Béres Endre segédlelkész.

A görög szerl. róm. kath. templomban:

Réggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szt. mise, a szt. beszédet Fekete Lajos s. lelkész tartja. Háromnegyed 12 órakor esendes szt. mise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság, 4 órakor vespere, utána szentségimádás. 29-én, szombaton, Keresztelő Szt. János fejévétele ünnepén vasárnapi rend.

Az evangélikus templomban

vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Remete László segédlelkész.

Istentiszteletok a baptista imaházban. A Szapapnos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaahítat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és zenezámmakkal. Szerdán, csütörtökön és pénteken este fél 8—fél 10-ig vallásos estély táboritólz lett a debreceni nagyerdei konferencián.

— **Megfojtotta és a Dunába dobta hároméves csecsemőjét.** Ma réggel hét óra tájban a Rudolf-rakparton az egyik dunai uszály hajósai arra lettek figyelmesek, hogy a Zoltán-utca irányában egy csomag úszik lefelé a Dunán. Azonnal csónakba ültek és kihalászták a csomagot, amely ujságpapirból és véres rongydarabokból állott. Rendőrt hívtak, majd értesítették a főkapitányság központi ügyeletét, ahonnan rendőri bizottság szállt ki a csomag megvizsgálására. A rendőrtisztek felbontották a csomagot és abban egy 2-3 naposnak látszó újszülött fiúocsecsemő megfojtott holttestét találták. A kisgyermek hulláját beszállították a törvényészeki orvostani intézetbe. A rendőrség erélyes nyomozást indított a kegyetlen gyermekgyilkos felkutatására.

Bob Gray
és
Horváth Mária
m. kir. operaházi tag
táncstéai aug. 28-án (pénteken) és
aug. 29-én (szombaton) este 9 órától
a nagyerdei VIGADÓ udvarában.
Belépőjegy P — 80.

Az állami mezőgazdasági összeíró díjak kifizetése

A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a debreceni anyag felülvizsgálása után kiutalta azokat a díjakat, amelyek az állam által megállapított számítás szerint az összeíró biztosoknak járnak. Ezeknek a díjaknak a számlalóbiztosok részére való kifizetéséhez a legutóbb Zöld József helyettes polgármester elnöke alatt tartott polgármesteri értekezlet is hozzájárult. A minden összeíró biztosnak végzett munkája arányában járó illetményeket az összeíró bizottság elnöke, Csobán Endre főlevéltáros fogja az érdekelteknek kifizetni. Kifizetési órák 24-én, hétfőn délelőtt 11-től 1-ig, a többi napokon 10-től 12-ig a történelmi levéltárban. Azok, akik az összeírást mint szükségmunkások végezték, ezekben az illetményekben nem részesülhetnek. Hasonlóképpen nem jár ez illetmény azoknak sem, akik az összeírást egyes területeken előírt kiküldött bérért végezték. Az összeíró bizottság elnöke felhívja az érdekelteket, hogy illetményeikért a jövő hét folyamán jelentkezzenek. Akik esetleg nem tartózkodnak Debrecenben, azok csak két tanu előtt kiállított írásbeli meghatalmazás alapján vehetik fel más egyén által a pénzt.

Bökönyi Sándor hűlgyódrásza. Villany-
ondulással, vas- és vízhat-
lám, hajfestés szakszerűen. (Keressé fel bizalommal.)
Gambrinus-passage.

— **Autószerencsétlenség érte Slezák Leót.** Innsbruckból jelentik: Slezák Leó kamaraénekes és felesége gépkocsin Innsbruckból Telfs felé haladt. A gépkocsi vezetője meg akart előzni egy másik autót, de túlságosan az út szélére vezette a kocsit. Slezák Leó gépkocsija feldöntött három útjelzőkövet és a kanyarodóban belezuhan az út melletti árokba. Slezák Leónak, feleségének és a gépkocsi vezetőjének nem történt baja, de a gépkocsi erősen megrongálódott.

— **Hölgyek! A Tonal hajfesték** 18 színárnyalata biztosítja a természetű hajfestést. Fodrászátlól küvetelje.

Sok kedvezményt nyújt a posta a Tiszántúli Ipari Vásáron működő postahivatalban

A posta a Tiszántúli Ipari Kiállításon és Vásáron a vásár tartamára az idén is külön postahivatalt állít fel és a hivatal mellett az idén is felállítja a propaganda irodát. Az itt jelentkező új távbeszélő előfizetők távbeszélő állomásuk bekapcsolásának első hónapjában az erősforgalmu órákban (8—19 óra között) 3 darab háromperces belföldi távolsági beszélgetést díjmentesen folytathatnak. Mind az új, mind a régi távbeszélő előfizető részére, ha a vásári propaganda irodában kéri, egy konnektort belépési díj nélkül szerel fel a posta. Továbbá az ott jelentkező új távbeszélő előfizető, míg a készlet megengedi, a külön 16 pengős díj felszámítása nélkül kap díszesebb kiállítású távbeszélő készüléket. A készülékek bekapcsolása soronkívül történik. Azon-

kívül az új előfizető díjmentesen kap még 100 darab olyan levelezőlap nyomtatványt, amelyekkel postán nyomban közölheti érdeklődésével távbeszélő állomásának hívó számát.

A vásári alkalmi postahivatalnál feladásra kerülő, belföldre szóló közönséges táviratok után, valamint az ottani nyilvános távbeszélő állomásról kezdeményezett belföldi távolsági beszélgetések díjaiból 20% díjmérséklést nyújt a posta.

A kiállítók részére felszerelt távbeszélő állomások előfizetői csak a tényleg kezdeményezett helyi beszélgetések díját kötelesek fizetni és az ezekről az állomásokról folytatott helyi és belföldi távolsági beszélgetések díjaiból is engedélyezte a posta a 20% díjmérséklést.

— **Kifosztottak egy mohácsi templomot.** Mohácsról jelentik: A mult délben ismeretlen tettesek feltörték a mohácsi belvárosi templom ajtaját és behatoltak a templomba, ahol kifosztották a perselyeket. Hat pengő nyolevan fillért kitevő részpénzt az oltár elé szórta s mintegy 30—40 pengőt kitevő nikkelpénzt magukkal vittek. A templomrablótakat nyomozza a rendőrség.

— **Comtess olajshampoon** az élettelen száraz, molyos hajak gyógyszerere. Fodrászátlól kérje e márkás hajápolást.

— **Beírás a városi női pariskolában.** A városi női pariskolában a beírás szeptember 1—3. napjain minden délelőtt 8—1 óráig lesz. A rendes tanítás szeptember hó 4-én délelőtt 8 órakor kezdődik meg. Az I. osztályba jelentkezők bemutatni tartoznak a) születési anyakönyvi kivonatukat, b) valamelyik közép- vagy polgári iskola 4-ik osztályáról szóló bizonyítványukat, c) újraoltási bizonyítványukat, d) orvosi bizonyítványt. A beírás alkalmával minden tanuló szülője, vagy gyámja kíséretében tartozik megjelenni. Igazgatóság.

— **Szenzációs újdonság** érkezett a „Modern Kosmetika”-ba! Tegyen egy próbát és meggyőződik róla, hogy ez a remek találmány, mely Debrecenben kizárólag kozmetikában található, ragyogóvá varázsolja. Ezen exigen arcfürdő mindössze 50 fillér. Kiss Böske, Piac-utca 61.

— **Beírások a városi fiú- és női pariskolában.** A fiú- és női pariskolában a beírások szeptember hó 2—7. napjain délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig tartanak meg. Ebben az időben minden munkaadó tartozik tanoncát, illetőleg tanoncait beírni. A nagykorú tanonok is kötelesek beírkozni, azonban az iskolába járás kötelezettsége alól felmenthetők. A téltanfolyam építőiparos tanulóit november hó 1-ig íratkozhatnak be. Az a munkaadó, aki tanoncát a jelzett időben nem íratja be, vagy iskolába pontosan nem járattja, kihágást követ el és a törvény vonatkozó intézkedése értelmében ellene az iskola igazgatósága az eljárást megindítja. A rendes tanítás szeptember 9-én délelőtt 8 órakor kezdődik meg, amikor minden tanuló a beosztott napokon megjelenni tartozik. Igazgatóság.

Beiratkozások a városi zeneiskolában

Debrecen sz. kir. városi zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon, fűvös hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zene-történet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei szeminárium és zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra.

Beíratási díj 6 P. Tandíjak alsó osztályokban 8 P, középső osztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P. Zeneműv. Főiskolára előkészítő — havi 15 P tandíjat fizetnek.

Felvételi vizsgák szeptember hó 10., 11. és 12-én délelőtt 11—12-ig és délután 3—6 óráig.

Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítást a hirdetményekben és a zeneiskola titkári hivatalában

**A „Kispipa”
éltelen és Italtan
a legjobb adja**

— **Itt van nemsokára a szeptember.** Kitarulnak ismét az iskola kapui. Nagyon fontos, hogy ma, amikor az iskoláztatás súlyos terheket ró a szülőkre, ott szerezzék be gyermekeik iskolai szükségletét, ahol a legjobb minőségű árut a legelőnyösebb áron kapják meg. Éppen ezért keresse fel mindenki szeptemberben Debrecen legszebb, legmodernebb könyv- és papírkereskedését **Piac-utca 2. szám, Nagytemplom mellett, a Női Felső Kereskedelmi Iskola bejáratánál közvetlenül**, ahol a cégtulajdonos **Karászy E. Ilona okl. felsőkereskedelmi iskolai tanár** kedves, művelt egyénisége a legjobb és legelőnyösebb kiszolgálásban részesíti. Megérdemli, hogy támogassuk, aki diplomával a kezében pedagógiai tudását a kereskedő pályán is az ifjúság szolgálatába állítja.

Írta: MARSCHALKÓ LAJOS.

És másnap reggel, mikor fegyverbe lépett az őrség s Milica kilibbent a Villa Zdrave rácsos kapuján. Korompay Tibor már tudta, hogy mindennek vége. Hiszen a kis hercegnő most nem magában jött. — Mellette ott ment Angeloff Vladimir. Boldogan, diadalmasan.

— Milica! Milica! — lépett eléjük a tanársegéd.

És azon a reggelen bekövetkezett, amit Vladimir Angeloff jószolt. Milica hercegnő nem ismerte meg Korompay Tibort.

XII. FEJEZET.

Korompay Tibor egy fél óra mulva már csomagolt. A forró észvesztő nyári álmának most már vége volt. Csakugyan vége. S talán jobb is, hogy így történt. Hiszen mit várhatott ő ettől a varnai kalandtól? A pesti egyetem tanársegédje és a tündérszép hercegisasszony! Operett témának jöhet, de a valóságban úgy sincs happy-end. Nincsen boldogság. S talán még jó is, hogy Milica ma reggel úgy nézett rá, mintha soha nem látta volna. Egy másik Milica volt ez. Nem a szerelmes jópajtás,

hanem a gögös, büszke trónörökösnő. Egy idegen, kegyetlen leány. Talán még jó is volt, hogy ilyen hidegen, szívtelenül tudta végig nézni és olyan megütközve kérdezte franciául, hogy ki ez az ember? Mit akart tőle?

Igy legalább kiábrándítóbb volt a találkozás. Ha úgy megy el, mint tegnap délután, szerelmesen, csóktól lázasan, soha nem tudta volna elfelejteni. Így legalább túlészt rajta, akár egy operáción, amely vérzik és fáj, de biztos hatású. A sértés, a vágás, amely szenvedés kegyetlen volt, de gyógyított. Csak Milicát nem értette még. Hát lehet egyik éjszakáról a másikra elfelejteni a varnai kalandot, a csókot, a mámort? Lehet-e hidegen, búcsú nélkül elmenni amellett, akit tegnap még öleltünk. És a pájtás, az aranyos kis pájtás megváltozott-e ennyire egyetlen éjszaka alatt. Elfeleldette-e úgy, hogy ne ismerje meg.

A kezében most épp ott volt egy cipő. Előtte egy bécsi lap, amelybe a cipőt akarta becsomagolni. S ahogy odanézett, úgy érezte, hogy a nagy sötétben keresztül hasít egy tiszta villanás. Mert a lapban egy fénykép volt. Milica képe és amikor a szeme odasiklott a lap dátumára, elolvasta a rövid szöveget, abban a pillanatban felzakatolt benne valami részegült öröm. Abban a pillanatban már tudta, hogy megfejtette a varnai kaland minden titkát, minden különös rejtélyét.

— Milica! Édes Milica! — szakadt ki melléből egy boldog sóhajlás.

És most már tudta azt is, hogy tegnap délután kit hozott az alumínium szárnyú, hófehér hidroplán. Most már csak azt akarta, hogy mihamarabb ott legyen Russeban, ahonnan este indult. — hazafelé indult. — a Saturnus hái. S este, amikor

végre fellépett az express fedélzetére, vele szemben ott állt Adler kapitány.

— Korompay úr! — kezdte Adler Albert. — Mégis utána jött?

— Arra feleljen, hol van Milica hercegnő!

— Itt a hajón. A 11-es luxuskabinban, azonban igen szigorúan megparancsolta, hogy senki ne háborgassa. Valósággal lopva jött fel a hajóra. Bécsig ki se akar jönni a kabinból. Az utasoknak pedig semmi nem szabad tudni arról, hogy velük utazik.

Korompay Tibor ránézett Adler kapitányra. Gúnyosan. Nevetve. Aztán hirtelen vagy tíz lépést sietett előre, arafelé, ahol a 11-es kabinról világított a picike számtábla.

— Mit akar? — riadt rá Adler kapitány.

— Ki akarom hívni, mondta lokanikus Korompay Tibor.

— Megörült? Öfelségét... kihívni! — hápogott Adler.

A következő pillanatban Korompay ökle már ott döngött a kabin ajtaján.

— Milica! Jöjjön ki! — szárnyalt élesen, parancsolóan Korompay hangja.

Bentről kihangzott egy elfojtott sikoltás, aztán mozdult a zár, kinyílt az ajtó és a küszöbön ott ragyogott Milica szeme. Közöttük pedig pulykavörösen ott fuldoklott hörgött Adler kapitány.

— Hogy merészelt? Feleljen kérem, hogy merészelt a fenséges hercegnőt... Mi jogon?!

— Azon a jogon, — mondta Korompay Tibor, — hogy ez a hölgy nem az, akit nekünk hittük. Ez a hölgy itt nem Milica hercegnő.

(Folyt. köv.)

id. Némethi János konyhakertész életének 70-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a köztemető II. a. ravatalozójából református egyház szertartással. Lakás: Viola-utca 21. Temetést Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 4. végzi.

Krasánezky Márton kőfegyári munkavezető élt 58 évet. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a köztemető III. oszt. ravatalozójából a róm. kath. egyház beszterlése után. Lakás: Szoboszlai-út 5. sz. Temetést Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 4. sz. végzi.

Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik Istenben boldogult drága jó férjem, édesapám és vőnk Saródy József tűzerőrnagy temetésén résztvettükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek. Özv. Saródy Józsefné és fia, Balogh István és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a jó ismerősöknek, akik szeretett férjem temetésén résztvettek, köszönetem fejezem ki. Özv. Kiss Jánosné és gyermekei.

Sirkövek

nagy választék és jutányos árban
HARKANYI E. ÉS FIA
szobrász és kőfaragó mestereknél
Piac-u. 83.

Iskolai találkozó. Felkérjük volt osztálytársainkat, akik 1926-ban a „Svetits Intézet” IV/a. polgári (Mária Adóra tisztelendő-nővér) osztályában végeztek szeptember 6-án megartandó tízéves találkozóon résztvenni akarnak, részvételüket akár írásban, akár szóval bejelenteni szíveskedjenek. Gyülekezést 6-án reggel 8 órakor a Svetits-intézet udvarán. Cím: Kiss Katalin Lónyai-utca 29. és Rózsa Margit Domahidi-utca 4. szám.

Eltűnt egy iskolagazgató. Pécsről jelentik: Szecey Béla polgári iskolai tanár ma délelőtt megjelent a rendőrségen és eladta, hogy apósa, Kun Kálmán nyugalmazott polgári iskolai igazgató egy héttel ezelőtt eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. A rendőrség a csendőrséggel karölve nyomoz Kun Kálmán után, akit igen nagy természetbarátnak ismernek és így valószínű, hogy mecsiki kirándulása közben vagy rosszul lett a szívbeteg ember, vagy szakadékbba zuhant.

Az új táncanfolyam a Munkás-Otthonban szeptember elején kezdődik. Minden vasárnap és csütörtökön este öszztánc.

Fogorvoslás, Piac-utca 5. szám. Tömés 2 pengőtől, műfogak 2 pengőtől. Davidovics, áll. vizsgázott fogász.

Singer Gyula állami vizsgázott fővárosi fogász Budapestről, ahol 25 évig működött, Debrecenbe, Bethlen-utca 23. szám alá költözött, ahol a praksisát modern, higiénikus berendezéssel megkezdte. Olcsó árak mellett készíti a legmodernebb fogmunkákat. Vidékieknek soronkívül. Fogpótlásnál foghúzás díjtalan.

Versenyárgyalási hirdetés. A debreceni ref. Kollégium tápintézetének 1936 szeptember 1-től 1937 augusztus 31-ig szállítandó tej, kenyér és fűszerszükségletére az ajánlatokat f. év augusztus 24-én déli 12 óráig lehet beadni a tápintézetbe. A részletes feltételek ugyanott megtudhatók. Igazgató-ság.

Kassay Károly szerződését a Csokonai színházhoz 1000 aláírással kéri Horváth Árpádtól a debreceni közönség

Annakidején fogalom volt Kassay Károly színművész neve nemcsak Debrecenben, de az egész Magyarországon. Kolozsvár és Debrecen visszhangzott nevétől és nem volt valamire való darab az, amiben ne játszott volna. ez a kivételes tehetségű nagy művész. Mint művész és rendező egyaránt méltó érdemeket szerzett hosszú művészi pályáján. Ismerik, szeretik, becsülik ma is, amikor állás, kenyér nélkül áll.

Legutóbb mozgalom indult meg a debreceni színház látogató közönség körében és ennek a mozgalomnak az a célja, hogyha szerény keretek között is, de a Csokonai-színházba vissza kell szerződtenni azt a Kassay Károlyt, aki felejtethetetlen alakításaival annyi, de annyi forró és nagy sikert aratott a debreceni színházban. A mozgalom vezetői ívetket bocsátottak ki és rövid idő

alatt 1000 aláírást gyűjtöttek és ez az 1000 aláírás azt kéri Horváth Árpád színgazgatótól, hogy szerződtesse rendes tagjai sorába Kassay Károlyt.

Az aláírásokat tartalmazó ívetket összeszedték és szerkesztőségünk útján levél kíséretében kéri elküldeni Horváth Árpádnak. Szerkesztőségünk a kérésnek eleget tesz és hétfőn továbbítja az aláírásokat Horváth Árpádhoz.

Horváth Árpád igazgatóról fel kell tételezni, hogy a művészi tehetséget és a művészi multat bizonyára méltányolni fogja és megtalálja a módját annak, hogy ez a neves művész szerződéshez jusson. Nem altruista alapon kéri ezt azok, akik Kassay Károlyt akarják a színházhoz, hanem azért, mert Kassay Károly ma is megállja a helyét, ma is művész és hasznát látna a debreceni Csokonai-színház.

Növekszik a gyermekrablások száma Oláhországban. Bukarestből jelentik: Jassyban és környékén gyermekrabló banda működik. A gyermekrablók már hosszabb idő óta garázdálkodnak. A mult héten is két, jobb családból való 7-8 éves gyermek tűnt el. A rendőrség teljesen tehetetlen a jól megszervezett bandával szemben, legfeljebb annyit gyanítanak, hogy a banda tagjai jól öltözködő és kedvező benyomást keltő nők segítségét is igénybe veszik, de azt, hogy a gyermekek hová tűnnek, vagy egyáltalán mi a banda célja a sorozatos gyermekrablásokkal, még csak nem is sejtik, mert a banda nem kér váltságdíjat.

A patkányok elől elszaladt egy sziget egész lakossága. Londonból jelentik: A nati Durbanból érkező jelentés szerint Tristan és Cunha szigetén oly mértékben elszaporodtak a patkányok, hogy a sziget 150 lakosa elmenekült és átköltözött a szomszéd szigetre.

A halott fékező ótórás útja a vonaton. A büdzentmihályi állomásra befutó tehervonat szerelvényén a fékre dőlve holtan találták Koppány István 27 éves fékezőt. Az orvos megállapította, hogy szívizület hűdés ölte meg; a vonat mintegy öt órán át vitte a halott fékezőt.

Agyonlőtte öcsét, 40 pengőre ítélték az apját. Egerből jelentik: Gondatlanságból okozott emberölés miatt vont a felelősségre az egri törvényszék Kakuk Gábor 50 éves érseki uradalmi erdőőr és 18 éves fiát. A vádirat szerint Kakuk május 21-én elment hazulról és otthon hagyott egy 12 mm. kaliberű vadászfegyvert, amelyet meg akart vásárolni. Mikor az erdőőr 18 éves fia hazaérkezett, levette a falról a fegyvert és meghúzta a ravaszt abban a hitben, hogy a puská nincs megtöltve. Ekkor lépett be a szobába az erdőőr két kisebbik fia. A fegyver elsült és halálra sebesítette a 13 éves Aladárt, de súlyosan megsebesítte a 7 éves Gyula is. A tanuallomások és a perbeszéd után a bíróság bűnösnek mondotta ki az erdőőrt és a fiatalokú vádlottat gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért Kakuk Gábort feltételesen 40 pengő pénzbüntetésre ítélt, fiát pedig egyévi próbaidőre bocsátotta. Különös enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy a kisfiú halálával a két vádlott már amúgy is megbűnhődött.

A Déri-múzeum ma, vasárnap délelőtt külföldiek és vidékiek részére 10-1 óráig nyitva. Bejárat a Kollégium felőli kiskapun. Belépőjegy ára 50 fillér, diákoknak, katonáknak 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár augusztus hónapban zárva.

Ügyvédi hír. Dr. Gályásy János ügyvédi irodáját Szent Anna-utca 1. szám alá helyezte.

Kaposvár szobrot állít Csik Ferencnek. Kaposvárról jelentik: Csik Ferencnek, a 100 méteres gyorsúszás olimpiai bajnokának az az elhatározása, hogy az olimpiai tölgyet szülővárosában, Kaposváron ülteti el, nagy lelkesedést keltett. A város vezetősége elhatározta, hogy amennyiben még megvalósítható, úgy a szeptember 6-8-án tartandó kaposvári ünnepi napok keretében ültetik el a tölgyet s mögötte felállítják Csik Ferenc mellszobrát, amelyet Lányi Dezso szobrászművész ajánlott fel a városnak. Az olimpiai tölgyet és Csik Ferenc szobrát Kaposvár egyik legszébb helyén, a Hősök ligetében helyeznék el és mögéje kerülne a felépítendő sportuszoda.

Global-Naphtalin

moly- és légyirtószerek legolcsóbban dr. KONDOR ISTVÁN Központi Drogériájában. Városháza épület.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Molnár Sándor m. kir. pénzügyőri fővigyázó—Sándor Mária; B. Kiss József hentes és mészáros—Bojor Erzsébet; Berki Pál gépmunkás—Gombos Etelka; Szabó József keresk. s. —Halász Ilona; Povázasz László tanító —Németh Mária Zsuzsanna; Lőrincz János és s.—Csikos Zsuzsanna; Helmei Imre—Lázár Julianna; Rendes János máv altiszt—Komor Gizella; Frigyes Ferenc Sándor máv kazánkovács—Tóth Ilona; Potzner István sütő—Orga Gizella; Pálóczy Imre m. kir. csendőrmester—Stefán Emma.

Születések: Papp Gábor fm. leány, Ilona Anna; Varga László máv pályamunkás fiú, László Sándor; Engi József npsz. fiú, János; Abai József kishirtokos fiú, Sándor; Nagy István okl. mérnök, városi tisztv. fiú, Attila István; Báthory András fm. fiú, János; Horváth Lajos fm. leány, Mária; Somogyi Gábor fm. fiú, István; Bethlen György fm. fiú, György; Gulyás Ferenc mérleg lakatos fiú, Ferenc; Katona József fm. fiú, Lajos; Kereszturi János héres leány, Mária.

Halálozások: özv. Szűcs Gáborné ref. 70 éves, Beresényi-u. 32. Konyári Sándor ref. 43 éves, Hajduböszörmény, Szoboszlai-út 44. Balogh Julianna ref. 21 éves, Hajdusoboszló.

— SZAKOSZTÁLYI HIREK. A sütőszakosztály augusztus 25-én, kedden délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Egyezményi felszámolások. 2. Kerületi értekezlet előkészítése. 3. Bejelentések. — Az őszi lakberendezési és háztartási vásár alkalmával 33 százalékos kedvezménnyel lehet Budapestre utazni. Amint már közöltük, a minden évben megrendezni szokott őszi lakberendezési és háztartási vásár ez évben szeptember 3-tól 13-ig tartatik meg. Ez a kiállítás most szenzációs rádiókiállítással párosul. Az őszi vásárra kedvezményes, 33 százalékos vasúti jeggyel lehet felutazni. Az utazási igazolvány ára 2.20 pengő, az igazolvány a vásár egy ízben való látogatására jogosít. A kedvezményes jeggyel Budapestre felutazni már augusztus 28-ának 0 órájától szeptember 13-ának 24 órájáig lehet, míg visszafelé szeptember 3-tól szeptember 20-ának 24 órájáig. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok 2.20 pengőért az ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt kaphatók.

SZÉPSÉG TITKA TOKALON PÁRIS

világhírű készítményeink használatára, puder, krém és szappan drb. 1.20, főraktár.

DR. KONDOR ISTVÁN

Központi Drogériája

Városháza épület.

Vizsonteladónak gyári áron.

MOZI

A MOSZKVAI NÁSZ

(Filmbemutató a Vígyszínház-mozgóban)

Kimondottan nagy film. A szezon közepén is komoly sikert aratna. A film meséje a cári Oroszország világába viszi a nézőt. Ez a mese rendkívül érdekes és izgalmas. A szövegkönyv írója izléssel és sok ötlettel bonyolította a történetet, melynek középpontjában egy szép fiatal lány áll. A rendező egészen nagyvonalú munkát végzett. Minden részlet tökéletes, de ugyanakkor az egész is hibátlan. Ilyen stílusos és romantikus orosz filmet már régen nem láttunk. A kltinó rendezéshez és a nagyszerű kiállításához jelentős pluszként járul hozzá Strauss örökszép muzsikája. Valósággal ömlik, árad a sok melódia, mely magával ragadja az embert. A szereplők természetesen elsősorúak. Különösen Camilla Horn ragyogó játékát kell kiemelnünk. Annyi finomsággal, mély átérzéssel és egyben drámai erővel játszik, hogy szinte feledjük a mozi alakítását eleven valóságnak érezzük. Petrovich elegáns, hódító, de kissé színtelen. Halmay megvesztegető humora ellenállhatatlannul hat. A többi szereplő szintén a legjobbat nyújtja. A „Moszkvai náasz” azok közé a filmek közé tartozik, melyeket érdemes megnézni. A kísérő műsor a szokott jó. Így aztán a közönségnek egy valóban kellemes moziélményben volt része.

Vasárnap:

„CIGÁNYBARÓ”

Jóka Mór örökbeccsű regénye filmen Strauss János gyönyörű zenéjével. Főszereplő: Adolf Wohlbrück
Megelőzi: „VILÁGHIRADÓ”
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Társat keresek
kevés pénzzel legújabb házi-cikkek készítéséhez. Biztos megélhetéshez jut. Cím a kiadóban. 2862

Fiatal
valódi orosz spic vagy selyem pincsikutyát veszek. Szegő-utca 30. 6604

Istállót kocsiszinnel
keresek egy lóra. Hútray. Rákóczi 10., lehetőleg közelben. 6590

Szerényigényű
intelligens lakótársnót keresek. Mindennemű varrást, javítást, harisnyatalpálást (3 pár-ból 2-öt) készítek háznál, sőt vidékre is. József kir. herceg-utca 22., 4. ajtó. 2853

TELJES ELLÁTÁS

Egy vagy két
középiskolás diákot gimnázium közelében úri családdal teljes ellátásra szeptembertől elfogad. Érdeklődni lehet Péterfia-utca 25. sz., házfelügyelőnél.

Iskolás
fiút, leányt kettőt-hármat felvesz ellátásra keresztény úri családdal. Timár-utca 14. 6505

Középiskolai
tanulót teljes ellátásra felveszek. Mester-utca 6. 6550

Két
középiskolai tanulót teljes ellátással felveszek. Jókai-utca 19. 6581

Középiskolást
Dóczyhoz közel teljes ellátással úriasszony elvállal. Attila-tér 5. 6559

2 diáklányt
elvállal felügyelettel lányos úri családdal, központban, Miklós-utca 15. Vojtovits. 2832

Diáklánykát
teljes ellátásra elfogad özvegy úriasszony, kinek jó tanuló III. gimnázista leánya van. Csillag-utca 96. 6594

Diákokat
gondos ellátásra elfogadok. — Két komoly úriembert kosztra. Piac-utca 31. sz. II. udvar.

Teljes ellátásra
II—III. gimnázista leányt elvállal úri családdal. Cím a kiadóban. 6608

Tanítónőképzős
leányom részére teljes ellátást keresek. Ajánlatot „Ref. lelkész” jellegre kiadóra kérek. 6595

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Pékműhely
2 kemencés Arany János-utca 28. üzlet- és mellékhelyiséggel szeptember 1-re kiadó. Bővehet István-malomban. 6529

Püspöki palotában
bérbeadó 3. sz. utcai üzlet-helyiség és udvari üzlet. 6583

Kálvin-tér 5. sz.
alatt üzlet-helyiség kiadó. Ertekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a református egyházi gondnoknál hivatalban. 6586

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Magasnyomású
Csepeli Universal gyümölcs- és szőlőpermetezők, valamint alkátrészek állandóan kaphatók Németh Dániel, József kir. hg. utca 2. 4932

Vetőgépek,
ekék, boronák, mindenféle mezőgazdasági gépek a legolcsóbban beszerezhetők Németh Dániel csepeli mezőgazdasági gépek lerakatában. Iroda: József kir. hg. u. 2. Gépraktár: Miklós-utca 49. 6201

Országos vásárok

Vasárnap, augusztus 23-án: Budapest (Pest). Kúnhegyes (Szolnok). Tiszaföldvár (Szolnok).

Hétfőn, augusztus 24-én: Babocsa (Somogy). Döbrököz (Tolna). Görcsöny (Baranya). Hajdúböszörmény (Hajdú). Halászi (Moson). — Jákóhalma (Szolnok). Körmeny (Vas). Lovászpata (Veszprém). Nagylózs (Sopron). Sajószentpéter (Borsod). Sümeg (Zala). Szécsény (Nógrád). Szil (Sopron). Vámospercs (Hajdú). Zala-szenibalázs (Zala).

Kedden, augusztus 25-én: Csesztreg

(Zala). Iván (Sopron). — Jánosház (Vas). Körösladány (Somogy). Nyiracsád (Szabolcs). Szabadhidvég (Somogy). Tata (Komárom). Toponár (Somogy). Vásárosbéc (Somogy).

Szerdán, augusztus 26-án: Letenye (Zala). Nagykanizsa). — Tiszabercel (Szabolcs). Veszprémvarsány (Veszprém).

Csütörtökön, augusztus 27-én: Bodrogkeresztúr (Zemplén). Tornaszentandrás (Abaúj). Újfehértó (Szabolcs). Zala (Somogy). Tab).

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

Oldalkocsi
erős, csinos sürgősen olelson eladó. Nyilastelep, Malvin-utca 35. 6537

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javíttassa Pusztainál (Postarík). Nyil-utca 15. szám alatt. Telefon 16—76. 808

200 cm³ segédmotor
és 350 cm³ Nontgomery motorbicikli eladó. Több más gyártmányú is. Péterfia 52. 6524

Autókarosériák
készítése, javítása, fényezése a Debreceni Vas- és Rézbutorgyárban, Ispotály-utca 5. 4784

BUTOROK

Bútorokat
konyhaberendezéseket, nagy választékban, jöminőségben, garanciával megrendelésre is. Csapó-utca 67, a kanyarban. 3385

Keresünk
azonnali megvételre íróasztalokat egy és kétágas ruhaszerekrényeket, állófogásokat, betegelő kocscikat, komótokat, zongorákat. Ingóságközvetítő. 6588

Modern
háló, ebédlő, kombinált szoba, fotelek, szalon, asztalsparhelt, varrógép, hármasszerekrény eladó. Hatvan-utca 18. 6616

Alig használt
modern hálószoba műbútor eladó. Deák Ferenc-utca 10. 2816

2 drb
modern ágylés és 2 drb éjjeli szerekrény olcsón eladó. Hid-utca 12. sz. 2861

ELADÓ ALLATOK

Keleti
pergő galambok eladók. Hajó-utca 5. sz. 6415

Eladó
4 drb. prima hizott sertés és egy szép aloj, Sárosi-utca 6. 6566

BIRTOKBÉRLET

42 holdas
tanyás macsi föld kiadó. Ertekezni Pécsi Henrik zárgondnoknál, Batthyány-utca 16. 6409

16 hold föld
3 szobás lakóházzal, várostól 5 km-re, acsádi követés mellett kiadó. Érdeklődni Beleg-utca 52. 6414

58 hold
föld Halápon kiadó. Takarmány van. Budai Ezsai-utca-ból nyíló Tarr-utca 3. szám. 6576

21 hold
tanyán föld október hó 1-től a Kishegyes 22/a alatt kiadó. Ertekezni Nyomat-utca 12. 6561

Haszonbérbe
adom Hajdúszoboszlón a budapesti aszfaltos országút mentén a várostól 4 kilométerre fekvő 27 holdas, a fürdő szempontjából tehenészetre kiválóan alkalmas, szikmentes tanyás földemet. Zakar János. Boockay-utca 18. 6613

Negyholdas
Bánk 2 tanyásföld haszonbérbe kiadó. Ertekezni Bánk 14. 2829

Haszonbérbe
vagy felébe azonnal kiadó város alatt 25 holdas tanyásbirtok. Ertekezni Gazdák Bankjában. 6591

Paci iskola
közelében 7 hold tanyaföld kiadó. Rákóczi 19. 6609

PÉNZ

Társat,
társnót keresek 500 pengővel. Tökéje, jövedelme biztosítva. Cím a kiadóban. 6597

Társat keres
iparvállalat ezer pengőtől kétézerig. Biztos megélhetés. Jelenkezés vasárnap, hétfőn, kedden nyulási téglagyárban. Szabó Józsefnél. 6693

ELADÓ HÁZ

Vasutasoknak
igen alkalmas ház, 2 szoba, konyha és egyszoba, konyhas lakásokkal, 60 termő gyümölcsfával kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Délior 17. szám. 5994

Debrecen legszebb helyén
Kálvin-tér 1b. sz. ház, utcai 4 szobás és egy udvari lakással eladó. Ertekezni: Budai Ezsai-utca (33.) 51. 4918

Emeletes
bérház város központján eladó. Cím a kiadóban. 6614

Eladó
több kétszobás telepi adómentes kis ház részletfizetéssel. — Ertekezni Gazdák Bankja. Kossuth-utca. 6593

Timár-utca 38. sz.
ház eladó. 6602

Mikepéres,
vénkert 1 hold szőlő, 4 éves, 2 szoba, konyha, speizos lakással eladó vagy elcserélem debreceni külsőségi házzal. Vigkedvű Mihály-utca 52. 2866

ELADÓ FÖLD

Fancsikán
16 hold tanyás föld eladó, kövesút mellett. Ertekezni Könyök-utca 8.

781 □-ös
gyümölcsösök eladó. Érdeklődni Sesztina-utca 4. 6552

Építkezés céljára
alkalmas házas telkek eladók Dégenfeld-tér és a Csapó-utca elején. Ertekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 5561

Eladó házhely
Pandur-utca 29. Ertekezni dr. Szilágyinál, Deák Ferenc-utca 13. 6547

Eladó
Köntöskertben 2 hold jó konyhakertészeti föld házzal. Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 6592

Fancsika 62. sz.
22 holdas tanyás föld eladó vagy kiadó október 1-től. 2869

Fancsika 89. szám
4 és fél hold búzatermő tanyás föld azonnal eladó. Ertekezni ott. 2818

ELADÓ INGÓSÁG

Cserépkályha
eladó, Kossuth 7., házmaster. 6577

Varrógép
sülyesztő „Anker” alig használt eladó. 9-től megtekinthető. Rákóczi 27. 6575

Eladó
divány, vasgép, hintaszék, fürdőkáád, függönytartók, gramofon. Piac-utca 22. III. 8. 6587

Eladó
varrógép, cimbalom, felakasztós tükrök, kézi szekér, prés halonok. Telekí 30. 6582

Eladó
Koburg vaskályha, asztal, sparhelt, szalon, irodai írat-szerekrény. Deák Ferenc-utca 10. 2845

Ablak
2 darab tokkal, 150 m. 80 széles használt, de jó állapotban van — eladó. Magyar-utca 9. Csapókert. 6558

Eladó
hentesüzleti berendezés, hűtő, mérlegek, feldolgozáshoz gépek darabonként is, értekezni és megtekinteni 8-tól 12-ig Perces-utca 14. 6570

Eladó
jókaban lévő üzletberendezés. Bészler Lajos, Piac-utca 17. 2870

Cserépkályha
fehér 20 pengőért eladó. Megtekinthető József kir. herceg-utca 27. sz. alatt. 6600

HANGSZER

Eladó zongorák.
A városi zeneiskola négy használt zongoráját eladásra bocsátja, még pedig egy drb Produktív Genossenschaft, egy drb Friedrich Ehrbar, egy drb Földvári és egy drb Franz Hájek gyártmányú hangszereket. Fentnevezett zongorák megtekinthetők a zeneiskola épületében (Vár-utca 1.) délelőtt 10—12-ig és délután 5—6 óra között.

PIACI ÁRAK

Előbaronfi árak:

Pulyka sovány drb 1.50—1.80
Liba sovány drb . . . 3.60—4.50
Liba kövér kg. 1.30—1.50
Kacsa kövér kg. 1.20—1.35
Kacsa sovány kg. 1.80—2.30
Csirke kg. 1.20—1.40
Tyúk párja 3.60—5.60
Jérece párja 3.00—3.60
Csirke sütnivaló p. 2.20—2.80
Csirke rántani p. 1.10—2.10
Tojás kilója 1.35—1.45
Tojás darabja 0.07—0.08

Gyümölcspiaci árak:

Nemes alma kilója 0.14—0.32
Közönséges kilója 0.16—0.49
Körte kilója 0.24—0.34
Citrom darabja 0.07—0.12
Ringlöt kilója 0.40—0.50
Gomba kilója 0.20—0.35
Őszi barack kilója. 0.50—0.80
Szőlő esemege kg. 0.24—0.40
Dinnye, görög kg. 0.03—0.05
Dinnye, sárga kg. 0.04—0.06

Konyhakerti vetemények árai:

Fokhagyma kg. 0.25—0.32
Vereshagyma kg. 0.06—0.08
Zöldhagyma cs. 0.03—0.04
Burgonya rózsza kg. 0.07—0.08
Karatlós csomója 0.02—0.04
Sárgarépa cs. 0.03—0.04
Burgonya rózsza kg. 0.08—0.10
Spénót és sóska cs. 0.01—0.02
Uborka 100 drb 0.15—0.40
Káposzta fejkenőt 0.02—0.05
Kelkáposzta drb 0.02—0.05
Tök drb 0.02—0.04
Karfiol drb 0.06—0.20
Paprika 100 drb 0.20—0.50
Paradicsom kilója 0.03—0.05

Kenyer árak:

Fehér kenyér kilója 0.32
Félbarna kenyér kilója 0.28
Barna kenyér kilója 0.24
Rozskenyér kilója 0.20
Péksütemény darabja 0.05

Liszt árak:

Búzaliszt 00-ás kilója 0.28
Búzaliszt 0-ás kilója 0.26
Búzaliszt 2-ös kilója 0.23
Búzaliszt 4-es kilója 0.24
Búzaliszt 6-os kilója 0.22
Búzaliszt 8-as kilója 0.18
Rozsliszt kilója 0.18
Búzadara kilója 0.36
Korpa kilója 0.09

Cimbalom

jókaban lévő eladó. Zápolya-utca 3. 6556

Zongora

bécsi gyártmányú, jókaban lévő, rövid eladó. Rákosi Jenő utca 8., fsz. I. 2844

Zongora

Erbár 350 P-ért, elsőrangú keresztműros, világmárkás zongorák eladók. Piac-utca 77., fel-emelet, Hermel. 111

KÜLÖNFÉLE

Pestre utazom.
megbízást vállalom. Címem a kiadóban. 6539

Rókahoa

világossárga mongol, jó állapotban eladó. Hatvan-utca 4. 6562

Ajtók,

ablakok, elsőkaszlású lucerna-fajlagalmok, ócska téglá eladók. Vörösmarty 9. 6601

Női kelengye

darabonként is olelson eladó. Cím a kiadóban. 2837

Női cipők

teljesen jókaban eladók. Cím a kiadóban. 2840

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén.
Technikai vezető: Liptay András